Ն. 4593 — 1881 ՄԱՐՏ 10 ՍԱԼԸ

ԱԼԱՖՐԱՆԿԱ ՄԱՐՏ 22 ՍԱԼԸ — Ն. 4593

22 ԻՆՃԻ ՍԷՆԷ — ՌԷՊԻԼ ԱԽՐ. ՀՀ — 40 ՓԱՐԱ.

Արևելյան Էջիրեար

ՄԻԻՆԱՏԻ ԻՐԱՃԻԵԱՍ

22 ԻՆՃԻ ՍԷՆԷ — ՄԱՐԹ 10 — 40 ՓԱՐԱ.

ԹԷԼԷԿՐԱՖԻՅԷ

ԱԺԱՆՍ ՀԱՎԱՍ

Բարիս, 21 մարտ

Եիւղոտէ 3 ֆայիզի պիր միլեար ֆրանգլէգ իսթիգրազա 3,000 ֆբրանգ վէ տահա զիեատէ իրատ եազըլանա 10 տա 9 ու իեատէ օ. ունաճազնա տայիր բէսմի զազէթատա մալիեէ նազբրը Մ. Մանիէնին իմզասըյլա միւմկի պիր պէեանամէ նէյր օլունմուշ տուր։

Պունուն իեատէսի, մարտըն 22ինճի եարընքի կիւնտէն իթիպարէն իֆրա օլունաճագ տըր։

Բէթրէսպուրկ, 21 մարտ

Բօլիս, պու սոն կիւնլէրատ բէք չօղ թէվզիֆաթ իճրա իյլէմիշտիր։ Ամոզ ու կիրիֆթ օլունանլարտան պիրիսի եէտինատ 700,000 ռուպլի պուլունտուղու կիպի, պիր տիկէ. ռինատ տախի իքի ռէվոլվէր, պիր գամա, զէհիրլի հապլար վէ 20,000 ռուպլի պուլունմուշ տուր։

Թէմմն իսիլսիկինէ կէօրէ, եէ. նիտէն իքի սինամիթ մաղազասը տահա պուլունմուշ տուր։

ԱԺԱՆՍ ՌԷՕՑԹԸՐ

Լօնտրա, 19 մարտ

Տիւրպանտան ալընան պիր թէ. լէկրաֆնամէեէ կէօրէ, մարտըն 21 լինէ գատար իսմիտատա իթմէք իւզ. րէ, սէր Էվիլեէն Ուա իլէ Պօէրսլէր բուէսասը արասընտա եէնի պիր միւթարէքէ ադտը գարարլաշտըրըլ. մըշ տըր։ Միւղաքէրաթէն սուլհու ինթահ իտէպիլէճէք սուրէթտէ ի. լէրուլէմէսիյլէ պէրապէր, Ինկիլիզ ասաքիրի Մանթ–Բրօսբէքթէ գա. տար քէմալի շիատէթլէ կէրի բիւս. կիւրտիւրմիշ տիւր։

Ռիվաեէթէ կէօրէ, բէք չօղ Պ. էրսլէր Լայնկ Նիք նամ մահէլլի իշղալ իյլէմիշլէր տիր։ Ադտը սուլհ զէմնընատա, Ինկիլիզէր թարաֆընտան պէեան օլունան շարթլարըն պաշըճալարընան օլուպ, Թրանսվալըն Ինկիլիզ ասաքիրինին թահ. թը իշղալընատա գալմասընա տայիր օլան թէքլիֆի գապուլէ, Պօէրս. լէրին մուվաֆֆագաթը իսթիհսալ իսիլինճէեէ գատար բէք չօղ միւշ. քիւլաթա թէսատիֆ օլունաճա. ղընտան դօրդուլուեօր։

Լօնտրա, 21 մարտ

Օրանժ հիւքիւմէթի միւսթաքիլ. էսի ըէյիսի Մ. Պրանտ, Մանթ. Բրօսբէքթ օրտուկեահընտա պու. լունան ժէնէրալ սբր Էվիլեէն Ուա. տա պիր վիզիթա վիրմիշ տիր։ Ըէ. յիսի միւմաիլէյհ Ինկիլիզէր իլէ Պօէրսլէր արասընտա եէնիտէն մու. իարէպէ զուհուր իյլէտիկի հալտէ, պու մուհարէպէնին Պէօէրսլէրճէ բէք չօղ սէնէլէր ունուտուլմահա. ճագ վէխիմ նէթիճէլէրի ինթահ իյլէտիկի հագգընտա. քի գանատ. թընը, վէ իսթիհսալը սուլհ ու սա. լահ իչին էլինատէն կէլէնի իճրա իյ. լէեէճէկլինի պէեան իյլէմիշ, վէ քէնտիսինին, ըէյիսի պուլունտու. ղու հիւքիւմէթ տախիլինտէքի Պ. էրսլէրին, Թրանսվալըն հարաքեա. թընա իշթիրաք իթմէք իւզրէ կիթ. տիքլէրինէ տայիր օլան շայեաեը ըէատ վէ ինքեար իյլէմիշ տիր։

Ինկիլիզ ասաքիրի իմուատիեէսի. նին քեաֆֆէսի շիմտիքի հալտէ էն. գանատա նէհրինի միրուր իմմիշ օլ. մաղէ, Մանթ–Բրօսբէքթ իւզէրինէ եարընն հարէքէթի օլունաճազը միւհ. թէմէլ տիր։

ՄԻԻԹԷՆԷՎԻՅԷ

ՍՈՒԼՀ ՎԷ ԵԱ ՀԱՐՊ

(Տէնէտ Մէնէնճըրտան Ընէրճէմէ)

Սիւֆէրա ճիւմաա իրթէսի կիւ. նիւ Օսմանլը մուրախխասարըյլա ադտը իճթիմա իթտիքէրինատ, Օսմանլը մուրախխասարը պիր խա. ըլեթա թագտիմիյլէ պէրապէր պիր թէպլիղաթ իթմիշլէր տիր։ Սիւֆէ. րա պու թէպլիղաթա ճէվապ վիր. մէյիպ, անճագ թէպլիղաթը մէղ. քիւրէյի տէվլէթի մանթպուալարը. նա արդ իթմիշլէր տիր։ Սիւֆէրա տիւնքի կիւն պիր մէճլիս տահա ադտ իտիպ, Օսմանլը մուրախխաս. լարընն թէպլիղաթը իւղէրինէ մու. զաքէրէտ պուլունմուշլար տըր։ Պինաէն ալէյհ ճիւմաա իրթէսի կիւնքի իճթիմա սոլա դանթի պիր սուրէթի հայիղ պուլունմամշ տըր։ Օսմանլը մուրախխասարը, մէղքիւր մէճլիսատ, հիւքիւմէթի մանթպուա. լարընն Եունանա իթմէք իսթէտի. կի միւսաատանթն էն սոն տերէճէ. սինէ տայիր օլան էֆքեարընը պիլ. տիրմիշլէր տիր, ֆագաթ պիզիմ ալմըշ օլտուղումուզ մալիումանա կէօրէ, վադը օլան թէպլիղաթ հէր ճիհէթլէ լանթիգլի օլմադլըգտան արի օլաճագ պիր սուրէթտէ գանթի օլմամըշ տըր։ Պու կիւն, պատիի մէճմունիյյէթ օլմագ իւզրէ, խա. ռիճիեէ նէղարէթի միւսթէշարը Տաատեան Արթին էֆէնտի հաղրէթ. լէրինին տախի տէօրտիւնճիւ մու. ըախխաս օլտուղու խապէր վէրիլի. եօր։ Էֆէնտիի միւշարիլէյհ, էվ. լիաեը ումուրա վէ պիր տիրյօմանա մախսուս օյան էվսաֆը մախսուսէ. սինատէն վէ թէճրիւպէքեարըգ. տան պաշգա, քէնտիլէրինէ թէֆվիզ պույրուլան մէմուրիեէթէ տայիր տահա սայիր էվսաֆը հայիղ պուլուն. մագտա տըրլար։ Հագրգանթէն Տաատեան Արթին էֆէնտի հաղրէթ. լէրի, էֆքեարը սագիպէ վէ վաղի. հա ասհաբընտան օլուպ, սուլհ. բերվերլիքլէ պէրապէր, ֆէվգէլա. տէ օէպաթ վէ մէթանէթ վէ էհլի. եէթ սահիպի տիրլէր։ Միւշարիլէյ. հին շու մէմուրիեէթի հագգընտա բէք չօղ իւմիտ օլունմագտա տըր։

Ճիւմաա իրթէսի կիւնքի նիւս. խէմիզտէ պէեան իթտիկիմիզ Բրէ. վէզա հիքեաեէսի (պիզ պու կիւնքի ղազէթամըզընի իչ սահիֆէսինատ պու ֆըզրաեը թէրճէմէ վէ տէրճ իթ. միշիզ տիր) թատիգ օլունմամըշ տըր, վէ տէվլէթլէր, Եունանըն եէրիր ճիհէթլինճէ հիսս իտէճէկի խօշնուտտուղուզուն եէրինի տոլ. տուրմագ իւզրէ, պիթիւն նազա. ըը տիգգաթլարընը ղալիպա Կիրի. տէ աթֆ իթմիշլէր տիր։

Տիւնքի կիւն Ալմանիա սէֆա. ըէթխանէսինատ սիւֆէրա ադտը էնճիւմէնի միւքեալէմէ իթմիշլէր տիր։

Անլէր թօրլանմըշ օլտուղլարը հալտէ, մուրախխասարըմըզտան եալընըզ նէզարէթի ճէլիլէյի խա. ըիճիեէ միւսթէշարը Արթին էֆէն. տի հաղրէթլէրի տախի օրաեա ա. զիմէթ իտերէք, սիւֆէրա իլէ կէօ. ըիւշմիշլէր, վէ պիթթապի մէվ. զուի պահա օլան մէսէլէ իւզէրինէ խաամիյի էֆքեար պուեուրմուշ. լար տըր։

Օրատան ավաէթլէրինատ, էֆէն. տիյի միշարիլէյհ պաշ վէքիլ բա. ա հաղրէթլէրիյլէ պիր իքի սաաթ միւզաքէրաթ իթմիշլէր տիր։

Նուեու պուլան խապէրլէրէ կէօ. րէ, սիւֆէրայի միւշարիլէյհիւմ սէտատըն խարիճինատ միւքեալէ. մանթա կիրիշիլմէմէսինէ զայրէթ վէ իդտամ իթմէյի, ֆէրիզէ իթթի. խաղ իթմիշլէր տիր։

Միւքեալէմանթ կիզլի թութուլ. տուղու ճիհէթլէ, միւսահասաա. թըն սուրէթի ճէրէեանը մէճ. հուլ օլուպ, ֆագաթ իճթիհատլէրին ֆէզլէքէսի իւզէրինէ էհլի վուգուֆ զիհնլէրինատ թէգարրուր իթտէ. ճէք մէվատտ օլուպ, ըէսմի պիր կիւնա մանիմանթա տէսթրէս օլուն. մամասը զարուրի տիր։

Եարընն վէ եա օ պիր կիւն տիկէր պիր իճթիմա վուգու պուլաճագ տըր։ (Վ-էբ)

—Ճիւմաա իրթէսի կիճէսի Ռու. մանիա սէֆիրի իլէ Ճաբօնիա դօմի. սէրի վէ մաեէթի մէմուրլարը, մա. պէյնի հիւմաեունտա թատամա տա. վէթլի օլուպ, վիւքէյայի ֆիիսամ. տէն տախի պաշ վէքիլ վէ տախի. լիեէ նազբրը բաշլար հազարանթը վէ սայիր պազը զէվանթը ֆիիսամընը տավէթլի օլտուղլարը իշիտիմիշ տիր։

—Մէմիլէքէթիմիզին պաշըճա ասարը ամիգասընտան պուլունան չէնպերի թաշընը քիւրսիսի խարապ օլուպ, պազը թաշլարը տիւշմիշ վէ տիւշմէքտէ պուլունմուշ օլտու. ղու ճիհէթլէ, պունուն սուրէթի միւնթազամատա օլարագ թամիր վէ թահքիմի խուսուսունա իրատէի հաղրէթի Բատիշահի շերէֆթաալիգ պույրուլուպ, մուճիպինճէ իճրայի իճապը զըմնընատա տախիլիեէ նէ. զարէթի ճէլիլէսինատէն շէհիր էմա. նէթի ճէլիլէսինէ էմր վիրիլմիշ տիր։

—Ճաբօնիա իլէ տէվլէթի Ալիեէ արասընտա պիր թիճարէթ մուա. հէտէսի ադտը իչին Տէրիսաատէթ կէլմիշ օլտուղլարը պունատան մու. գատատէմ զազէթալարա եազըլան գօմիսէր Եաշիատա Մաղահաբօեա իչիւնճիւ բիւթպէտէն պիր գըթա մէճիտիեէ նիշանի գիյշանը իհսան պույրուլտուղու կիպի, միւմանիլէյ. հին սըրքեաթիպի պուլունան Պ. գօեամա իլէ մաեէթինատ մէմուր եիւզ պաշը Ֆուրօգավաեէ տէօր. տիւնճիւ բիւխպէլէրատէն պիրէր գըթա մէճիտիեէ նիշանլարը իթա վէ իհսան պույրուլմուշ տուր։

—Տէրիսաատէթէ նոպլ օլունան դարագուլաղ սուեունուն պէհէր ֆըչըրընատան մէնպահնատէ գըրդար բարա բէտմ ալընմագ իւզրէ, մէն. պահ մէգբիւրուն տէօրթ եիւզ լի. բա պէտէլ իլէ պիր միլթէղիմէ ի. հալէ օլունուուղու իչիտիմիշ օլուպ, տիկէր պիր բիվաեէթէ կէօրէ, դա. բագուլաղ մէնպահնի սուեու էս. նաֆը թահթը ինճիսարէ ալարագ օրատան սու թաշրեան քէօյլիլէրէ պունատան պէօյլէ պիրէր իւճրէթի մուայեէնէ իլէ սուեու եալընըզ շիրքէթ հիսապընա օլարագ թաշը. մալարընը թէքլիֆ իտէճէքլէր իմիշ։

—Պէյոլու բօլիս միւտիրի Պահրի բաշա հաղրէթլէրինէ Ռումէլի պէյ. լէր պէյլիկի բաեէսի թէվճիհ պույ. ըուրմուշ տուր։

—Պահրիեէ նէզարէթի մէմուր վէ քէթէպէսինէ եարընշար մաաշ վէ. ըիլմիշ տիր։

—Մէսէլէյի Եունանիեէնին հալլ վէ ֆասլընատան սոնրա, Լօնտրա վիւքէյայի հաղրէսի հէյեէթինատ մալիեէ նէզարէթինի գատուլ իթ. մէսի, Մ. Կլատսթընը թարաֆընատան Մ. Կօշէնէ թէքլիֆ օլունմուշ տուր։

—Ավսթրիա վէլիի ահաը արշի. տուդ Բօտոլֆ հաղրէթլէրի, ալա. ֆրանկա մարտըն 27 սինատ, Բանի կէլէճէք բազար կիւնիւ Մբսբրատան հարէքէթէլ, Գուտսը շէրիֆէ ազի. մէթ խտէճէքլէրի, տիւնքի կիւն ալընան թէլէկրաֆ խապէրլէրինատէն տիր։ Իշիտիտիկինէ կէօրէ, Սուրիէ վալիսի բաշա հաղրէթլէրի Գուտս. տա պուլունաճագլար տըր։

—Ռուսիա իմբէրաթօրունուն ճէ. նազէ ալաեընտա պուլունմագ իւզ. րէ, Ավսթրիա թարաֆընատան իմ. բէրաթօրուն պիյիւք պիրատէրլէրի արշիտիւք Լուի ֆիտէճէքլէր իմիշ։

Մէղքիւր ճէնազէ ալաեընտա պուլունմագ իւզրէ, Իրան տէվլէ. թի թարաֆընատան տախի միրզա Հիւսէյն խան կէօնտէրիլէճէք իմ. միշ։

—Հիւսամ իւս Սուլթանա հաղ. ըէթլէրինին Տէրիսաատէթ Իրան սէֆարէթինէ թային օլունաճաղը շայեասընը ասը օլմատըզընը, վէ պիր դաշ կիւնէ գատար միւշարի. լէյհին Օտէսսա թարիգիյլէ թէհ. ըանա ավտէթլէրի մուգարրէր իտու. կինի Վագըթ եազըեօր։

—Մէմալիքի էճնէպիեէտէ պու. լունան Ռուսիա սիւֆէրասընը. քեաֆֆէթէն Բէթրէսպուրկա տա. վէթ օլունտուգլարը իշիտիմիշ տիր։

Պու տավէթ, սիւֆէրայի միւշա. ըիլէյհիւմէ սուրէթի ումումիեէտէ պիր բօլիթիգա բլանը իւզէրինէ թալիսաթ վէրիլմէք մագսատինէ միւպթէնի օլմագ լազըմ կէլէճէկլի տէրքեար տըր։

—Ինկիլթէրրա տէվլէթինին Ա. նատօլու ժէնէրալ գօնսօլոսու մի. բալայ Վիլըն իլէ տէվլէթի միւշա. ըիլէյհանը Տիեարպէքիր վէ Երզ. ըում գօնսօլոսու Մ. Թրօթթէր, Մարսիլիա բօսթասը. յլա Տէրիսաա. տէթէ մուվասլէթ իյլէմիշլէր տիր։

—Մարտըն ալթընճը ճիւմաա կիւնիւ, սաաթ օն պիր պուչուգ բաատէլէրինատ, Պէշիքթաշ սէրա. եը հիւմաեունու էօնիւնատ, գում. եիւքիւ օլան պիր մավունա զարգ օլմագ իւզրէ իքէն, պու հալ, մա. վունա տէրուինինատ պուլունանլա. ըին ֆէրեաուլարը իւզէրինէ, օլ ա. ըա օրատան կէչմէքտէ օլան 20 նիւ. մէրօլու Ներքէթ վաբօրու գաբթա. նը թարաֆընատան իշիտիլիպ, մա. վունա վէ տէրուինինատ պուլունան. լար սապիմէնդուրթ արբիմըշլար տըր։

—Ֆուգարա վէ միւհթաճիյնէ մուավէնէթ իչին պիր խայլի սենէ. լերտէն պէրու թէչէքքիւլ իթմիշ օլան Տօրգաս նամ ճէմիյյէթ, պու սենէ տախի ալաֆրանկա մարտըն 28 ինճի կիւնիւնատ պիր գօնսէր վի. ըէրէք, մէղքիւր գօնսերատէ, հէր վագըթ պու կիպի ումուրը խայրի. եէ իչին ֆախրի խըտմէթլէրատ պու. լունան Մ. Ժօզէֆ Լանցօնի նամ զաթ նազմէ օգուեաճագ տըր։

Միւմաիլէյհին ֆէննի մուզիգի. տէ մէհարէթին քեամիլէսի օլուպ, միւհթաճիյին իչին վերիլէն մուզիգի ճէմիյյէթլերինէ ֆախրի օլարագ կիթմէքտէ օլտուղու սէօյլէնմէքտէ տիր։

—Ռումէլիի Եարգի վալիսի Ալէ. գօ բաշա, վիլաեէթի մէղքիւրէ իհթիեաթ ասքէրինին թանզիմա. թըյլա մէշղուլ օլմամասը հագգընտա մուգատտէմա միլիս ասքէրի գօմանտանը ժէնէրալ Սթրէքքրա վիրտիկի էմրին իճրասը զըմնընատա իսրար իթմէքտէ իմիշ։

Ռումէլիի Եարգիտէ պուլունան պիլճիւմէ քիլիսէլէր, Ռուսիա իմ. բէրաթօրու իքինճի Ալէքսանտրին վուգուի վէֆաթը միւնասէպէթիյլէ գըրդ կիւն ալընը գալարագ, հէր կիւն միւթէվէֆֆայի միւշարիլէյհին իսթիրահաթը բուհու իչին միւթէ. մատիէն տուալար օգուեաճագ ի. միշ։

—Զապթիյէ նազբրը սապրգ Հա. ֆըզ բաշա հաղրէթլէրի թարաֆըն. տան Իսթանպուլ զազէթասը ալէյ. հինէ իգտամ օլունան տավանընը թէտ. գիգաթը էվվելկիեէսինէ մէմուր օ. ըան գօմիսիօն, ճիւմաա իրթէսի կիւ. նիւ Պապը Անատ եինէ իճթիմա ի. տիպ, բաշայի միւշարիլէյհին վէ. քիլի Ռուբէն Գուեումճեան էֆէն. տի, միւվէքքիլի թարաֆընատան թաստիգ վէ գապուլ օլունմագ շար. թըյլա, Իսթանպուլ զազէթասըն. տա պիր թարղիեէ նէյր օլունտու. ղու հալտէ, տավատան ֆէրաղաթ օլունաճաղընը պէեան իյլէմէսի իւ. զէրինէ, Իսթանպուլ զազէթասը միւտիրի մէսուլու տախի թէքլիֆի մէղքիւրու գապուլ իթմիշ տիր. պինաէն ալէյհ գօմիսիօնա իրայէ օլունտուգատան սոնրա նէյր օլուն. մագ իւզրէ պիր թարղիեէ եազըլ. մասընա մուվաֆֆագաթ հասըլ օլ. մուշ տուր։

—Պաղտատատան կէլէն խապէր. լերէ կէօրէ, Հօմնտ վէ Շերէֆ Պատինի վէ Սանճապի աշիրէթլերի, Հիւսէյին Գուլի խանընը թահթը գօ. մանտասընտա պուլունան Գալէա զինճիրլի քէվրանը սիւարիլէրիյլէ պէրապէր հուտուտու մէմալիքի Օսմանիեէեէ պիթթէճավուզ 10պին ինրալըգ մըգտարընտա էշեա զասպ վէ զարէթ իթմիշլէր տիր։

—Նասըլ քի եազմըշ իտիք, բա. զար կիւնիւ Ֆէնէրտէ վագը Ռում բաթրիդխանէ քիլիսէսինատ օրթօ. տոգս մէղհէպինատ պուլունան սէ. ֆիրլէր պիյիւք ինիֆօրմալարընը կիյինմիշ օլարագ հազրը պուլուն. տուգլարը հալտէ, բաթրիդ էֆէն. տի թարաֆընատան միւթէվէֆֆա Ռու. սիա իմբէրաթօրունուն իսթիրահա. թը բուհու իչին իճրայի ային օլուն. մուշ տուր։

—Մէսէնճը զազէթասընին խու. սուսի մէքթուպլար իւզէրինէ պէ. եան իյլէտիկինէ կէօրէ, Հօմնտա.

շիրէթկյէ Ուրամիէը, հուտուտու կէչիպ, պէրլի թարաֆա կէմիշէր իսէ տէ, ալթընճը օրտուլի հիմա-եուն գօմանտանը թարաֆընտան պունլարըն հարաքեաթը եաղմա-քեարանէլերինի մէն իթմէք իւզրէ թէատպիրի լաղըմէեէ իպթիտար, վէ պունուն իւզէրինէ միւթէրիզէր տախի հագդարըընտա աֆվը ու-մումի խոթիտասըյա, տէխալէթլէ-րինի միւպէյյին պիր արզուհալ թագտիմինէ իհթիխար կյէմիշէր տիր։ Պու արզուհալ Պապը Ալիսէ կէօնտէրիմիշ տիր։

—Ճիւմա իրթէսի կիւնքի Մէ-սէնճրտա օգունմուշ տուր։

Հուտուտը Եունանիսէ հագդըն-տա ճէրէեան իտէն մուխապէրա-թըն թէգատիւմիւ իչին իտիլէն մէսաինին պիւյիւք պիր մուվաֆ-ֆագբյյէթ քէսպ իթմիշ օլտուզու հէնուզ սէօյլէնիլէմէզ։ Պու կիւնքի կիւն Էվրօբա վէ տէվլէթի Ալիսէ, մէսէլէտէ, պունտան իւչ հաֆթա էվվէլքի հալլէրինտէն տահա զի-եատ պիրիպիրլէրինէ եադրն տէ-յիլ տիրլէր։ Միւզաքէրաթ հէնուզ միւզաքէրաթը էվվէլիսէ հալինտէ տիր։ Բէթրէսպուրկ վագբասը պիր տէրէճէ իպթիրաղը էֆքեար հա-սըլ իտիպ, կէրչի պու խուսուս միւզաքէրաթըն սուրէթինի թէպ-տիլ իթմէմիշ իսէ տէ, էֆքեարը ումումիսէեէտ թէրէտտիւտ հուսուլ կէթիրմիշ տիր։ Պունունլա պէ-բրապէր, միւզաքէրաթըն սուրէթի ճէրէեանընտա կէօրիւլէն կէճ հա-րէքէթ, մէգքիւր վագբայի միւէլ-լիմէեէ իանատ իտիլէմէզ։ Սիւֆէ-բա, Պէրլինտէ վէրիլէն դարարը պէեանլէ, դարարը մէգքիւր եէրլի-նէ ճանիպը Պապը Ալիտէն պիր թէքլիֆ վուգուինէ պէքլէօրլար։ Տէվլէթի Ալիսէ, մուրախասալար թայլէին իթտիկինտէն, սիւֆէրա, ճանիպը Պապը Ալիտէն գալթի պիր թէքլիֆ վուգու պուլաճաղընը մէ-մուլ իթմիշլէր իտի։ Պիր թարաֆ-տան Օսմանլըլարըն պու թէքլիֆի վէ տիկէր թարաֆտան էվրօբա տիր-լոմաթլարընն Պէրլին գարարընը պէեան իթմէլերի իւզէրինէ, տէվ-լէթլէրին օրթա պիր շարթ պուլուպ, Եունանը, շարթը մէգքիւրու գա-պուլէ իճպար իտէպիլիրլէր իտի։ Ճէրէեանը ահվալ իսէ պու սու-րէթէտ օլմամըշ տըր։ Օսմանլը մու-րախասալարը հոկա. 3 թարիխի նօթատա միւնտէրիճ խաթթը, նոգ-թայի իսթինատ իթթիֆաղ, հալ պու քի սիւֆէրա գօնֆէրանս գա-բարլարը իւզէրինէ թէէոսիսի մի-զաքէրաթ կյէմիշէր տիր։ Ի.քի խաթթ պէ յինտէ.քի մէսաֆէ խայ-լի ճէսիմ օլտուզունտան, թէէլիֆի էֆքեար իչին Օսմանլըլար թարա-ֆընտան պիր աղ տահա իլէրուեէ հարէքէթէ լուզում հասըլ օլմուշ, լաքին պու հարէքէթ մուրախասա-լարճա միշքիլ կէօրինմիկիւն-տէն, ճէրէեանը միւզաքէրաթ պու սէպէպլէ թէէխիր օլունմուշ տուր։ Պիղ, մէգքիւր միշքիլաթը, միւ-զաքէրաթտան էվվէլ տախի կէօր-միշ իտիք։ Պինտէն ալէյհ պունտա թէաճճիպ օլունաճադ հիչ պիր շէյ եօգ տուր։ Էֆքեարը չարգի-եէճէ, միւզաքէրաթ, էսասը մուայ-եէնէ օլմագըզընը պիր մուամէլէյի թէճրիպէքեարանէ տիմէք տիր։ Էվրօբալիլարընն էֆքեարընճա իսէ, միւզաքէրաթըն, էսասը մուայեէն իւզէրինէ օլմասը լազըմ կէլիպ, շու գատար քի ագլէն, պաղը մէր-թէպէ միւզաքէրաթ թէվսի օլու-նապիլիր։ Միւզաքէրաթըն թէֆէր-իւաթընա տայիր հիչ մալիւմաթը-մըզ օլմատըղընտան, պիր շէյ քէշֆ իտէմէյիպ։ Պու կիւնքի կիւն տա-խի, օն պէշ կիւն էվվէլ օլան տէ-բէճէտէն զիեատ ֆասլը մէսէլէտէ եաղլաշըրմասըզը վագբայի ումու-միեէսինտէն, վէ պու պապտէ վիր-տիկիմիզ կյզահաթտան պաշգա պիր տիեէճէյիմիզ եօգ տուր։

Տէվլէթի Ալիսէ Բրէվէզաեը թէր.ք իթմէմէ.ք խուսուսունտա իրար իթ-մէեէճէկի շայի օլմասըյլա, ճիւմա կիւնիւ Լօնտրատա վէ Բարիստէ թահվիլաթը Օսմանիսէ ֆիեաթը պիր միպտար թէրադդը իթմիշ տիր։ Պու պապտէ տէվլէթի Ալիսէ ճանիպինտէն թէպտիլի էֆքեար օլունտուղու սահիհ չըգար իսէ, թէսվիսէ.յի մէսէլէ իչին օլան շիպ-հէ զայիլ օլուր։

—Սօն բօսթա իլէ ալընան էվրօ-բա զազէթալարընտա կէօրիւլմիւշ տիւր։

Պէրլին, 14 մարտ

Միւթէվէֆա Զարըն իսթիրահա-թը բուհու իչին Պէրլինտէ վագբ Ռուսիա սէֆարէթխանէսի.քիլիսէ-սինտէ իճրա օլունան այինտէ, իմ-բէրաթօր Կիյեօմ տախի հաղբը պուլունուպ աղլամըշ, վէ պիր գաչ տէֆա «ճիւմէմիզին հայեաթը ճէ-նապը Հադդըն եէտը իտարէսինտէ տիր», տէմիշ տիր։

Թանէտանը իմբէրաթօրի ազասը սարայտա իճթիմա իլէ, իմբէրաթօր Կիյեօմա իճրայի թազիյէ էյլէմիշէր տիր։

Տիւդ վէ տիւչէս էսիմպուրկ վէ կրան տիւդ Ալէքսիս, Պէրլինտէն կէչիպ, Բէթրսպուրկա միւթէվէճ-ճիհէն հարէքէթ իտէճէքլէր տիր։

Ռուսիա սէֆիրի իմբէրաթօր Կիյ-եօմ իլէ պիր միւլագաթը մախսուս-սէ իճրա էյլէմիշ տիր։

Միւթէվէֆա Զարըն ճէնազէ ա-լաեընտա հաղբը պուլունմագ իւզ-րէ Ալմանիա վէլիի ահոբ իլէ բրէնս Ֆրէտերիք Շարլ, Բէթրսպուրկա միւթէվէճճիհէն հարէքէթ իթմիշ-լէր տիր։

Ալմանիա բարլամէնթօսունուն պու կիւնքի իճթիմանտէ, ըէյիսի մէճլիս Մ. աբ Կօսլէր շէօյլէ պիր նութգ իրատ էյլէմիշ տիր.

«Էֆէնտիլէր, ճիվարըմըզտա օ-լան տէվլէթ մէմալիքինտէ վուգու պուլան վագբայի ֆաճիա իւզէրի-նէ ճիւմէմիզճէ հասրլ օլան թէէս-սիր հէնուզ զահիլ օլմամըշ տըր։ Ալ-մանիա իմբէրաթօրու ագրապալըգ վէ տօսթլուղու հասէպէյլէ, վագբայի մէգքիւրէտէն ֆէվգէլատէ մահ-զուն վէ միւքէտտէր օլմուշ տուր։

«Իմբէրաթօր իլէ խանէտանընընն իշպու մաթէմէրինէ բարլամէնթօ տախի իշթիրագ իտէր, վէ միւտատ-տէ իտէր իսէնիզ, հէյեէթը րի-եասէթ իմբէրաթօրա իճրայի թա-զիեէ իտէճէք տիր»։ (Հէր Ռուֆ-ֆան Ռաուֆ ալէոմէրիէրէ)։

Նութգը մէգքիւր հէնկեամընտա ազայի մէճլիս ճիւմլէթէն գրեամ էյլէմիշ տիր։

Ալմանիա իմբէրաթօրու թարա-ֆընտան եէնի Զարա պիր գրթա թէլէկրաֆնամէյի մախսուսէ քէ-շիտէ օլունարագ, իճրայի թազիեէ օլունմուշ տուր։

ԱԶԳԱՅԻՆ

ԻՀԹԻԵԱՃԸ ՇԷՏԻՏ

Զօգլար քէնտի գուտրէթի ֆիք-բիեէլերի տախիլինտէ օլարագ, միլ-ու միլլէթիմիզին թարագդը վէ թէ-գատտիւմիւ նէյէթլյէ, իհթիեաճը շէտիտինի տիւշիւնէրէ.ք, պիրէր չա-բէ վէ մէտար թագտիմինէ վէ իճ-բասընա չալըշտըգլարը միսիլու, պիղ տախի, վէ ալէքսանտրա վագ-ֆէվիզ իդթիզասընճա, տահա զի-եատ միւնասէպէթ, վէ գօլայլըղը-մըզ, վէ թէճրիպէմիզ պուլունմա-սը ճիհէթլէրինյլէ, տիւշիւնմիւշ, վէ վագթ ու հալէ մուվաֆֆագ օլտու-զու հալտէ, միլլէթիմիզէ, վէ պի-նատէն ալէյհ միլ-ու տէվլէթիմիզէ, եէնի պիր իրթամէթ տահա իտէրէ.ք, տէյիլ եալընըզ տօսթլարըմըզընը, իլլա, միւմքին օլտուզու թագտիր-տէ, ումումի միլլէթիմիզին, վէ հաթ-թա խասիմէրիմիզին պիրէ դատի-մէ մէհանկյէթլէրի օլմագլըզը ար-դու վէ նիյյէթ իթմիշիզ տիր, վէ պու արատա, պիլա միւտահէնէ սէօյլէրիզ քի, քէնտի մէնֆաաթը-մըզը տա ունութմամըշըզ տըր. վէ հաթթա, եալընըզ մէնֆաաթըմըզը տիւշիւնմէյիպ, իլլա, շէրէֆ ու ինֆթիխարըմըզը տա պիրլի.քտէ տիւ-շիւնմիւշիզ տիր։

Միլլէթիմիզտէ վագտա, չօգ կիւ-զէլ շէյլէրճէ իհթիեաճը շէտիտ վար տըր, լաքին, մուհաֆազայի մալ ու ճան ու ըրզ, վէ միւտա-ֆայի հէր նէվի հուգուգ դազիյ-յէլէրի օլտուզունտան, օլ ճիհէթ-ճէ բէ.ք պիյիւք պիր իհթիեաճը շէտիտ կէօրմիւշիզ տիւր։

Պու ալէմտէ, եալընըզ չալըշըպ բարա վէ իթիպար դազանմագ, վէ չօլուգ չօճուգ, վէ մալ ու միլ.ք վէ սերվէթ սահիպի օլմագլըզ.քեաֆի օլմաեըպ, իլլա էհէմմիյյէթտէն պուլունան շէյ, օնլարըն մուհա-ֆազասը.յա, կէօնէնիպ նայիլի սէա-տէթի հալ օլմագլըզ տըր, վէ պիղ-տէ խսէ պու իդպալ բէ.ք աղ տէ-ֆա կէօրիւմէ.քտէ տիր, չիւնքի պիր պէլա, պիր խէթթա, պիր գու-սուր, պիր միւնազատ վէ մուարա-զա պօրասը, մնազալարհ խսթէ կէլէրէ.ք, վէ էսէֆ օլունուր.քի, ֆէնա, վէ միւրթէ.քիպ, վէ ինսաֆ-սըզ ատամլարըմըզ վէ մէհմուր վէ հաքիմէրիմիզ տէ էքսիք օլմասը-ղընտան, հէր շէյ.ի միւտատէթի գա-լիլէտէ զայպ խտէրէ.ք, խարապա եիւզ թութմագտաեըզ։

Պիղտէ, վագտա, ճէմիյյէթի պէշէրիյյէնին ըահաթ վէ սէլամէ-թինի տիւշիւնիւր հաքիմէրին վէ մէհմուրլարընն նէտարէթի վար տըր, լաքին, պաշգա մէմալիքէրին ա-տամլարը տա պիղտէն լյլի, վէ եա-խսա պիրէր մէլէ.ք տէյիլ տիրլէր. ֆագաթ, եալընըզ շու ֆարդը ա-զիմ վար տըր քի, օնլարատա, հէր ատամ, աղ չօգ դանուն ու նիզամ պիլիպ օնա կէօրէ ամէլ ու հարէ-քէթ կյէտիկի, վէ մէհմուրին վէ մէհաքիմ թարաֆընտան տա, դա-վանին ու նիզամաթա դարշը պիր սույի խաթիմալ վուգուինտէ, ա-նինտէ մուհաֆազայի հուգուգա գալգըշապիլտիկի հալտէ, պիղտէ խսէ, քիմսէ դանուն ու նիզամ պիլ-մէտիկինտէն, հէմ հէր կիւն դու-սուր ու խէթտեա տիւչար օլմագ-տա, վէ հէմտէ, օլ պապտէ տէր-քեար օլան ճէհալէթիյլէ, միւրթէ-քիպ վէ պիլինսաֆ մէհմուրլարըն վէ հաքիմէրին, սույի խաթիմալը-րինէ ճէսարէթ վիրիլմէ.քտէ տիր, չիւնքի, քիմսէնին միւտաֆայի հուգուգա էհլյէթի վէ լիեագաթը, վէ պինատէն ալէյհ տէ ճէսա-րէթի պուլունմասըզընը, հէր կիւն կէօզէրիյլէ կէօրմէ.քտէ տիրլէր։

Էվրօպատա, հէր էվտէ, հիչ տէյիլ խսէ, պիր նիզամ ու գա-նուն քիթապը պուլունարագ, հէր սաաթ միւթալատա վէ խսթիֆատէ իտիլտիկի հալտէ, պիղտէ խսէ հէ-նուզ եաշամագտա օլտուզումուզ տէվլէթին, նիզամաթ ու գավանին քիթապընընն թէ.քմիլ պիր թագ ի-տիրմիշի պիլէ պուլունմագտա տէ-յիլ տիր. վէ պիր տէ հէր կիւն, զուլում ու թէատտիեաթտան, վէ հէր ճիհէթճէ կէրի գալմագլըզը-մըզտան թէշէ.քիլէ՛ր իթմէ.քտէ-յիզ։

Հէր նէվի գուսուր վէ խէթա ինա-սան իչին տիր, վէ հիչ պիր եէրտէ մուզիրը վէ շէրիր ատամլը է.քսի.ք օլմազլար. վէ դանուն ու նիզամ պիրմէեէն ատամլար, թըպդը չօ-ճուգ կիպի օլտուգլարընտան, եանլարընտա վէ եախսա պաշարընտա, պիր նիզամ ըէհպերի պուլունմա-տըզը հալտէ, պիթթապի հէր կիւն տիւշէրլէր, հէր կիւն եանըլըրլար, վէ հէր կիւն զարար ու զաաբրլըգ շէ.քէրլէր. էմմա նիզամ պիլէնլէր, հէր վագթի, միւմքին մէրթէպէ հէմ խէթատան սաղընապիլիրլեր, վէ հէմտէ պաշգալարը շէրը ու պէյլալարընտան քէնտիլէրի մուհա-ֆազաեա վէ միւտաֆաեա մուգ-թէտիր օլուրլար։

Նէ՛ դատար թէէսսիֆ օլունա-ճագ պիր հալ տիր.քի, պիղ Թիւր-քիատա կէրէ.ք սաեըճա, կէրէ.ք իշճէ վէ սանայիճէ, վէ կէրէ.ք մէվ-դըճա վէ սերվէթճէ տէ, բէ.ք պիս-յիւ.ք պիր եէր թութմագտա օլտու-զումուզ թագտիրտէ, վէ օն պէշ սէնէտէն պէրու, Բուլղարտա եա-լընընը.ք բուլմասը իւչ պին նիւսխէ, վէ Պուլղարլարտա պուլղարճասը պէշ պին նիւսխէ սաթընը.ք, վէ թիւրքճէ իսէ տահա զիեատէ թապ իտիրիպ վէ սաթընմը.ք օլտուզու, վէ հաթթա եէհուտիլէրտէ պիլէ թապ ու նէշրինէ միւպաշէրէթ իտիլտիկի հալտէ, պիղտէ իսէ, Տիւսթուրնամ նիզամաթ ու գավանին քիթապը-նընն, անճագ պիր մը.գտարընտան մաատասընընն վիճուտէ կէթիրիլէ-պիլտիկի կէօրիւլէմէմիշ տիր։

Կէրչի պունտան օն սէնէ մուգատա-տէմ, Դրեզճճեան Գէորգ էֆէնտի, միլլէթիմիզէ շու խըտմէթի իթմէ.ք-լիկէ հիմմէթ իթմիշ, վէ խայլիճէ տէ ֆէտտա.քեարլը.ք էյլէմիշ իսէ տէ, հէր նասը.ք իսէ, պէսպէլլի, հէնուզ վագբի միւսաիտ օլմասընընտան, թէշվիգաթը լաղըմէ կէօրիւլէմէմիշ, վէ իշ տէ կէրի դալմը.ք տըր։

Տիւնեա իլէրու կիթմիշ օլուպ, վէ վագբը.թլար տէ.յիշլէրէ.ք, նի-զամաթ տա արթմը.ք, վէ նիզամաթա պիեատէճ էհէմմիյյէթ վիրիլմէկէ պրոշանընընը.ք հալտէ, մէգքիւր մուհիմմ քիթապտան մահրում, պիղտէն պաշգա քիմսէ դալմամը.ք օլտուզունտան, վէ կիւնտէն կիւնէ, կէրէ.ք միլլէթճէ, վէ կէրէ.ք տէվ-լէթճէ մէհմուրիյյէթլէրէ, կէրէ.ք իճբրէթլէ, վէ կէրէ.ք պիլա իճբրէթ ֆասրի օլարագ, նիչէ զաթլար չաղ-ըրըմագտա օլտուզու կիպի, պունտան սոնրա իսէ, տահա զիեատէ չալըրըլաճագլարը աշի.քեար պու-լունտուզունտան, մին զայրի լիեա-գաթ, շու խըտմէթի իթմէ.քի.ք ինֆ-թիխարիյյէ միւֆթէխիր օլմագլըզը տիւշիւնմիւշ, արզու իթմիշ, վէ իճ-թիսար էյլէմիշիզ տիր։

Պըրագալըմ մէգքիւր քիթապընն հէր.քես իչին տէր.քեար օլան էլ-ղէմիյյէթի աղիմսինի, հէլէ քեաֆֆէյի ալօգաթ, միւտատայի ումումի, վէ եախսա վէ.քիլի, վէ պիր մէճլիս ազասը օլմագլըզ, վէ հէր նէվի մէհմուրիյյէթտէ իսթիխ-տամէ, քէսպի լիեագաթ իթմէ.ք-լի.ք իչին. էշէտտի լիազումու պու-լունտուգտան պաշգա, հէր մէ.ք-թէպտէ, հէր քիլիսէտէ, հէր մա-նասթըրտա, վէ հէր թաղական խորհուրդտա տախի էլղէմիյյէթի վար տըր, հէլէ մէ.քթէպտէրտէ չօ-ճուգլարըմըզ, թիւրքճէ լիսանը, մահզա մէգքիւր քիթապը գրա-աթ վէ միւթալաասը.յա թահսիլ էյլէսէլէր, բէ.ք չօգ խաթիֆատէ էյ-լէեէճէ.քլէրինտէ ասա շիւպհէ ճա-յիզ տէյիլ տիր։

Պունլարը.ք քեաֆֆէյի, վագտա կիւզէլ, վէ իթիգատը դավիմիզ տէ, չօգտան պէրու պու իտի իսէ տէ, էօյլէ պիր ճէսիմ քիթապ թապ ու նէշր իթմէ.քլի.ք, կէրէ.ք էմէ.ք վէ զահմէթ, չիւնքի, հալիյլէ հէմ ա-րէպի լուգէթլէրին մանէալարը.յա, անլաշըլմասը կիճ օլան շէյլերին շէրհ վէ ինզահարընընտա վիրիլ-մէսի իդթիդա իթմէ.քտէ տիր, վէ կէրէ.ք մէսարիֆաթ ճիհէթիյլէ, գօլայ պիր շէյ օլմաեըպ, վէ մահ-զա համիյյէթ վէ թէշվիգաթա միւհ-թաճ պուլունտուզունու, բանա կէօր-տիւկիւմիւզտէն, տօղրուսու ճէ-սարէթի իտէմէմէ.քտէ իսթիխ-տամէ, քէսպի լիեագաթ իթմէ.ք-լի.ք իչին. էշէտտի լիազումու պու-լունտուգտան պաշգա, հէր մէ.ք-թէպտէ, հէր քիլիսէտէ, հէր մա-նասթըրտա, վէ հէր թաղական խորհուրդտա տախի էլղէմիյյէթի վար տըր, հէլէ մէ.քթէպտէրտէ չօ-ճուգլարըմըզ, թիւրքճէ լիսանը, մահզա մէգքիւր քիթապը գրա-աթ վէ միւթալաասը.յա թահսիլ էյլէսէլէր, բէ.ք չօգ խաթիֆատէ էյ-լէեէճէ.քլէրինտէ ասա շիւպհէ ճա-յիզ տէյիլ տիր։

Պունլարը.ք քեաֆֆէյի, վագտա կիւզէլ, վէ իթիգատը դավիմիզ տէ, չօգտան պէրու պու իտի իսէ տէ, էօյլէ պիր ճէսիմ քիթապ թապ ու նէշր իթմէ.քլի.ք, կէրէ.ք էմէ.ք վէ զահմէթ, չիւնքի, հալիյլէ հէմ ա-րէպի լուգէթլէրին մանէալարը.յա, անլաշըլմասը կիճ օլան շէյլերին շէրհ վէ ինզահարընընտա վիրիլ-մէսի իդթիդա իթմէ.քտէ տիր, վէ կէրէ.ք մէսարիֆաթ ճիհէթիյլէ, գօլայ պիր շէյ օլմաեըպ, վէ մահ-զա համիյյէթ վէ թէշվիգաթա միւհ-թաճ պուլունտուզունու, բանա կէօր-տիւկիւմիւզտէն, տօղրուսու ճէ-սարէթի իտէմէմէ.քտէ իսթիխ-տամէ. հալ-պու.քի պու տէֆա, պաղը տօսթ-լար թարաֆընտան զուհուրա կէլէն զայրէթի վէ նասիհաթի ճէսարէթի-միզի արթըրըաըզընտան, վէ պու կիւն-լէրիմիզտէ, նիչէ զէվմաթը համիյ-յէթմէնտան իւզէրինտէ կէօրիւլ-մէ.քտէ օլան տույըս վէ թէշվի-գաթ, պիր տէլիլի ճէլի վէ պիր իս-միտի գամի սաեըլտըզընտան, քէն-տիմիզճէ պիր գարարը գաթթի միր-միշ, վէ շու նիյյէթի միւֆիտէմիզի, միւմքին մէրթէպէ գօլայլըգլա պա-շա չըգարապիլմէ.քի.ք արզու վէ մագսէտիյլէ, Ամեն. Ներսէս Սրբա-զան հաղրէթլէրինին հիմմէթ վէ թէշվիգաթլարընա միւրաճաաթ իթ-մէ.քիկի, մութլաղ սուրէթտէ է-հէմմիյյէթտէն կէօրտիւկիւմիւզ կի-պի, ղէվմաթը զայրէթ.քէշանտէն պիր գօմիթէնին թէշէ.քքիւլի հիմմէթի-նի տախի էլղէմիյյէթտէն կէօրտիւ-կիւմիւզտէն, էվվէլ էմիրտէ, միւ-շարիէյյ հաղրէթլէրինէ միւրա-ճաաթա, իֆտէ.յի միւրատ վէ նէյյէթ իթմիշիզ տիր։

Միւշարիէյյ հաղրէթլէրի, միլ-լէթիմիզտէ տէր.քեար օլան շու ի.հ-թիեաճը, պիղտէն զիեատ կէօ-րիւզ, վէ պիղտէն զիեատ հիս-իթմէ.քտէ օլտուզլարընտան, հատ-տէն զիեատ մէհմուն վէ մէսրուր օլտուզտան, վէ հէր նէվի թէշվի-գաթ վէ մուավէնէթէ հաղրը պու-լունտուզլարընը վատ ու պէեան պուեուրտուզտան պաշգա, իլգ ապօնէ եաղըլմադըզ համիյյէթինի տախի քէնտիլէր հիմմէթ իթմիշլէր, վէ հաթթա, զէվմաթը համիյյէթ-մէնտանէ թագտիմ օլունաճագ օ-լան, վէ զիյրտէ սուրէթի պուլու-նան լայիհատա, կէրէ.ք բուհանի վէ կէրէ.ք ճիսմանի, միլլէթիմիզին հէր սընըֆի վէ հէր թագդրընա, չու թէշէպպիսիս թէշվիգէ հիմմէթլէ-րինի, քէնտի խաթթը տէսթլէրիյ-լէ, նասիհաթի օգուտմուշլար տըր քի, պու իշի պաշա չըգարմագըզ շէ-րէֆ ու ինֆթիխարընա նայիլ օլտու-զումուզտա, տէյիլ եալընըզ պի-զիմ, իլլա, ումումի միլլէթիմիզին, թէշէ.քքիւրի աղիմէ պօրճլու գամ-ճաղընտա շիւբհէ եօգ տուր. զիրա, մահզա քէնտի հիմմէթլէրիյլէ, մէգ-քիւր քիթապ միւքէմմէլ սուրէթ-տէ, պաշա չըգարըլապիլէճէ.ք տիր։

Ի.քի կիւն օսնրա, բաթրիգ հաղ-րէթլէրի վէ.քիլի Արժ. Գէորգ հայ սուրբա կիթմիշ, վէ մէգքիւր մագ-սէտի պէեան իլէ, թէշէ.քքիւլ իտէ-ճէ.ք օլան գօմիթէյէ ըրեասէթլէ-րինի թէ.քլիֆ վէ ըէճա էյլէմիշիզ տիր։

Տօղրուսու, էֆէնտիի միւմտի-լէյյ տախի, այնի տէրէճէտէ պէ-եանը արզու վէ զայրէթ վէ մէմ-նունիյյէթլէ գապուլ էյլէտի.քտէն պաշգա, մէգքիւր քիթապը միլլէ-թիմիզճէ էլղէմիյյէթինի իգբար ի-տէրէ.ք, հէրչիպատապատ, պու պիսիյ.ք խըտմէթին պաշա չըգա-ըըլմասընը նասիհաթ էյլէմիշ տիր։

Իմտի, եագընն կիւնտէ, մէգքիւր թէշէպպիսսէ պաշյաեաճագ օլտու-զումուզտան, վէ օլ պապտէ իսէ, էվվէլ էմիրտէ, հիչ տէյիլ խսէ, ի.քի եիւզ ապօնէյի իհթիեաճը շէտիտ տէր.քեար պուլունտուզուն-տան, ապօնէ լայիհասը քէնտիլէ-ըէ թագտիմ օլունտուզունտա, եա-ղըմագլըգա հիմմէթ իթմէյէրինի, դէվմաթը համիյյէթմէնտանէ, շի-տիտէն ըէճա իթտիկիմիզէ պէրա-պէր, պիր գաչ կիւնտէն, գօմիթէ օլմագլըգա հիմմէթ իտէն էֆէնտի-լերին իսմմէրինին տախի պիտիրէ-ճէկիմիզի պէեան իտէրիզ։

Միլլէթբերվէր էֆէնտիլէր,

1881 մարտ 5

Միլլի սայիրէ միսիլու, միլ-թիմիզ մէնֆաաթը իչին տախի, Տիւսթուր նամ նիզամաթ ու գա-վանին քիթապընը, էշէտտի լիա-զումու տէր.քեար օլտուզու, վէ օն պէշ սէնէտէն պէրու, պիտտէֆաթ, Թիւրքճէ, Բուլղարճա, Պուլղարճա վէ էլսինէյի սայիրէտէ, պինլէրճէ նիւսխէլէրի թապ ու նէշր իթտի-լէրէ.ք, բէ.ք չօգ խաթիֆատէ իտի-միշ պուլունտուզու հալտէ, հէր նասը.ք իսէ, պիղտէ խսէ, հէնուզ պիր գաչ ճիւզինտէն մաատասը վի-ճուտէ կէթիրիմէ.յէրէ.ք, ումումի էհալիմիզ, շու մէնֆաաթը ազիմէ-

տէն մահրում գալմըշ օլտուղուն-տան, վէ էօյլէ պիր քիթապըն մի-քէմմէլ սուրէթտէ թապ ու նէշրի, միլլէթիմիզէ նէ գատար պիւյիւք պիր խըտմէթ իսկ, օգատար տապիւ-յիւք համայյէթէ վէ թէշվիգաթա մի-հիթաճ պուլունտուղունտան, պու տէֆա, մին ղայրի լիեագաթ վէ գուարէթ, անճադ Զաթը ալիլէրի միսիլու զէվաթը համայյէթմէնտա-նըն հիմէմ ու թէշվիգաթընա կիւ-վէնէրէք, յաղըմ կէլէն կյզահաթ-լարըյլա, եանի անլաշըլըր սուրէթտէ, թապ ու նէշրինէ, պաղը տօսթլա-ըրն ղայրէթ վէ նասիհաթլարըյլա, իճթիսար վէ թէշէպպիւս կյլէտի-կիմիզտէն, շու ֆազիլէթ վէ շու համայյէթէ, Զաթը ալիլէրինին տա-խի հիսսէմէնա օլարադ, պիր եա պիր գաչ ապտնէ եաղըլմադըղա հիմմէթլէրինի, վաճիպէտէն պու-լունան թէշէք.քիւրլիւն բէշինան թադտիմլյլէ պէրապէր, խասսէթէն ըէճա իսէրիմ էֆէնտիմ։

Մէգքիւր քիթապ, հէր նէ գա-տար սէքիզ ճիլտէ թադսիմ իտի-լէրէք, պէհհէր ճիլտի պիրէր չէյ-ըէք լիրաեա, եանի թէքմիլի ի.քի ատէտ լիրայի Օսմանլյէ միրիլէճէք իսէ տէ, ապտնէ եաղըլմադըղա հիմմէթ իտէն ղէվաթտան, եալ-նըզ սէքիզեր սիմ մէճիտ թալէպ օլունաճադ, վէ թէքմիլինին թապ ու նէշրի իսէ, նիհայէթ պիր սէնէ միւտտէթտէ խիթամ պուլաճադ ապը։ Կ.ՊՕԼԻՍ Բ. ՓԱՆՈՍԵԱՆ

Սոյն խիստ օգտակար աշխատութիւնը քաջալերել կը հրաւիրեմք բովանդակ Հայոց օրհնեալ Ազգը, տիրող օրէնքը սովրիլ ամենուս պարտքն է, Տէրութեան օրինաց վրայ կատարեալ հմտութեամբ իւրաքանչիւր ոք մեծ օգուտ կը քաղէ իւր անձին՝ իւր ընտանեաց համար, և ինչպէս անհատներն իրենց համար, այսպէս ալ ազգը բովանդակ իրեն համար, ուստի թէ եկեղեցականաց և թէ աշխարհականաց յատկապէս կը յանձնարարեմ որ օգնեն և քաջալերեն աշխատասիրող ազգայինը։ Պ. Կ. ՆԵՐՍԷՍ

1881 մարտ 5

Ի Պատրիարքարան Հայոց
Ի Կ. Պոլիս

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՄԵՆԱՊԱՏԻՒ ՆԵՐՍԷՍ Ս. ՊԱՏՐԻԱՐՔ Կ. Պ. օրինակք 5

Պու տէֆա էլիմիզէ կէչէն պիր Մշակտա, շիմտի քէնտիսի պուրատա պուլունան Նիկողայոսեան էֆէնտինէն շու աթիտէքի մէքթուպ օղունմուշ օլուպ, վէ շաեանը տիգդաթ վէ միւթալաա նօգթա-լար պուլունտուղունտան, այնէն տէրճ ու պէեան իտէրիզ։

ՆԱՄԱԿ ԹԻՒՐԻՒԱՑԻՑ

Կ. Պոլիս, 10 յունվարի

Զը կարողանալով հասնել իր ժամանակին Օդեսայի շոգենաւին, ըստիպուած եղայ սպասել այդ հրէական մսյրա.քաղա.քում տմբողջ մի շաբաթ, վասնորոյ գէթ մի քանի օր է միայն Կ. Պոլիս գտնվիլս։ Լայնատարած քաղա.քի խառնուշփոթ տպաւորութիւնները մի կողմից, պաշտօնական անձին.քներին պարտաւորապէս ներկայանալս, զանազան ընկերութիւններ, խմբագրատուններ, գրատուններ և լսարաններ յաճախելը միւս կողմից, ինձ այնչափ զբաղեցրին, որ հազիւ կարողացայ ուշքս վրաս հաւաքել և մի երկու նամակ ուղարկել ռուս լրագիրներին։ Բայց ունենալով աչքիս առաջ ռուսահայերի լարված տրամադրութիւնը ուշքի առնելով նոցա սուրբ ոգևորութիւնը և ջերմ պատրաստականութիւնը հայ մարդու պարտքը կատարելու և զոհը բերելու համար, աշխատել եմ հէնց Կ. Պոլիս հասած րոպէից օգուտ քաղել իւրաքանչիւր տղատ ժամից ուսումնասիրելու և ծանոթանալու այն անձին.քների և ընկերութիւնների հետ, որոնք երևում են ասպարիզում և որոնց վրայ է դրած ռուսահայերի բոլոր յոյսը։

Խոստովանում եմ անկեղծօրէն՝ քանի աւելի էի ծանօթանում իրերի և հանգամանքների հետ, քանի սաէպ էի տեսակցում և խօսում որոնց հետ հարկն էր, այնչափ աւելի էր պատում դլուխս գործերի և հասկացողութիւնների խառնուրդից և այնչափ աւելի յուսահատութեամբ էի վերադառնում հիւրանոց մի տանջող դիշեր ևս լուսացնելու համար։ Վերջապէս սրա նորա հետ երկար ու բարակ վիճաբանելուց յետո, այս ու այն ընկերութեան անդամների հետ զանազան ուղղութեամբ խօսելուց ու դատելուց յետոյ, կարողացայ հասնել մի որոշ եզրակացութեան, որը ահա՝ ներկայացնելով ռուսահայերին, ամենայն վստահութեամբ կասեմ նոցա՝ եթէ քիչ էլ դանդաղեն իրանց անմիջական մասնակցութեամբ Կ. Պոլսի ազգայինների բոլոր ընթացիկ գործերի մէջ, եթէ քիչ էլ յետաձգեն սերտ յարակցութիւնները և փոխադարձ մտքերի փոփոխումը ու խորհրդակցութիւններ հաստատելը այդտեղի և այստեղի գործող անձինքների մէջ, էլ այն ժամանակ Ցաճկահայաստանի շինութեան չէնքը այնպէս փուլ կը գայ, ինչպէս Բաբիլոնի աշտարակը մշակների միմեանց լեզուն չը հասկանալու պատճառով։ Այդ մշակները այստեղի հայերն են, որոնք ոչ միայն ոչինչ հասկացողութիւն, ոչինչ տեղեկութիւն չունեն ռուսահայերի վրա, այլ և չեն հասկանում նոյն իսկ միմեանց լեզուն, միմեանց միտքը, միմեանց կամքը, սկսածը, արածը, բռնելիքը, կատարելիքը, խնդիրը, խորհուրդը, պատուէրը։ Թէպէտ և այստեղի գործող շրջանների անդամները միշտ շարժման և ոգևորութեան մէջ են, անդադար դէս ու դէն են վազվազում, հոգում, աշխատում, բայց չունենալով միմեանց մէջ ներգաշնակ գործունէութեան ոչինչ մի կապ, ոչինչ ընդհանուր պլան և մի առաջնորդող թել, նմանում են միայն այն ժքբաջան մեղուներին, որոնք մի և նոյն փեթակի մէջ մեղը չինելու համար, սփռվում են ամեն կողմ օդի մէջ, ձայն ու տղտղոց գցում, բայց երեկոյ դառած ժամանակ սքենդարար հիւթի պակասութիւնից համ իրանք են սոված մնում համ փեթակը դարդակ։

Այս ամենը նորանից է առաջ գալիս, որ սոցա ցանկութիւնների, ձգտումների, գործունէութեան և մտքերի մէջ չկայ ոչինչ փոխադարձ յարաբերութիւն, փոփոխումն և կօնտրօլ։ Նոյնպէս չը կայ ոչինչ կապ և միութիւն այստեղի գործողների և ռուսահայերի մէջ։ Օրինակի համար իւրաքանչիւր հայ թէ այդտեղ և թէ այստեղ գիտէ և զգում է, որ գարունքը բացվածին պէս հանդամանքները այնպիսի ընթացք կարող են ստանալ, որ հարկաւոր կը լինի ամենասերտ կապ և համերաշխութիւն ունենալ ինչպէս Հայաստանում ապրող, այնպէս և նորանից դուրս գտնվող հայերի մէջ... Դիտենալով այս ամենը մինչդեռ ահա՝ ինչպէս են շարժվում Կ. Պոլսի մէջ գործող մարդիկ և ընկերութիւնները. այսօր սովելոց ընկերութիւնը լուր է ստանում թէ սովը Հայաստանի մէջ նուազելու վրա է. հասկանալի է որ այսպիսի դէպքում սովելոց ընկերութիւնը անմիջապէս պիտի փոխէ իր ընթացքը և պիտի նուիրէ իր ուշադրութիւնը և ուղղէ բոլոր նպաստը գէպի հայկական Միացեալ ընկերութիւնը, որը վարժապետների և վարդապետների համեստ գործունէութեամբ կարող է մարդիկ սփռել ամբողջ Հայաստան և ցանցի պէս պատելով նրա բոլոր հեռաւոր կենտրոնները, ներդաշնակ գործունէութեան և մտաւոր ու բարոյական աշխատութեան կապ կը հաստատէ ազգի բոլոր անդամների մէջ։

(Մնացեալը լուր)

Աթիտէքի հավատիլէր ճիւմատ երթէսի կիւնքի Հայրենիքաէ օգունմուշ տուր։

Կիլիկիոյ Ամեն. Տ. Մկրտիչ Ս. Կաթողիկոսը երէկ պաշտօնական այցելութիւն մը տուաւ Ս. Պատրիարք Հօր ի Պատրիարքարան, իւր հետ ունենալով Սեբաստիոյ Դեր. Առաջնորդը և երկու վարդապետ։ Ս. Կաթողիկոսը և վարդապետը սև վեղարով ներկայացան Ս. Պատրիարք Հօր, որ ընդունելութեան սենեկին դուռը դիմաւորեց և մեծ պատուով ընդունեց Ս. Կաթողիկոսը։ Դիւանատան բոլոր պաշտօնեայք Ս. Կաթողիկոսին ներկայացան և նորա աջը համբուրեցին։ Մէկ ժամ տեսակցութենէ ետև ուր ներկայ կը գտնուէին Երուսաղէմի և Կ. Պոլսոյ Պատրիարքական Դեր. փոխանորդք, Ս. Կաթողիկոսը իբրև նախկին միաբան Երուսաղէմի Դեր. Տ. Սիմոն Ս. Արքեպիսկոպոսին ալ այցելութիւն մ'ըրաւ յԵրուսաղէմատուն և պատուով ընդունուեցաւ։

—Վարչական խորհուրդը ինչպէս ծանուցած էինք, երէկ Ազգ. Պատրիարքարան նիստ ըրաւ ընդ նախագահութեամբ Ս. Պատրիարք Հօր և գրեթէ Կիլիկիոյ Կաթողիկոսական խնդրով զբաղեցաւ։ Վարչութիւնը հարկ տեսեր է Պատրիարքարանի և Կիլիկիոյ Կաթողիկոսարանի միջև եղած թղթակցութիւնները կարդալ և խնդրոյն ոգին հասկնալ։ Սոյն քննութեամբ կը զբաղի դեռ Վարչութիւնը։

—Դատական գործոց խորհրդական Սերոբէ Ազնաւոր էֆէնտի առ Ս. Պատրիարք Հայրն ուղղեալ նամակաւ մը Դատական պաշտօնէութեան վիճակէն որ մինչև ցարդ առանց կանոնաւոր քարտուղարի և դիւանադպրի մնացած է, դառնապէս գանգատեր և յայտարարեր է որ եթէ այս վիճակին անմիջական դարման չը տարուի, Ազգին առջև պատասխանատու չը մնալու համար պիտի ստիպուի բոլորովին հրաժարիլ։ Ս. Պատրիարք Հայրը նամակաւ մը խնդրեց Դատական գործոց խորհրդական էֆէնտիէն որ իւր պաշտօնը շարունակէ, հաւաստի լինելով որ Վարչութիւնը հարկ եղածն ընելու պատրաստ է։ Սակայն Ազնաւոր էֆէնտի Վարչական խորհրդոյ նստին ներկայ չէր երէկ։

—Բ. Դրնէն Ազգ. Պատրիարքարան ղրկուած գիր մը Արապկերի Առաջնորդ Դեր. Տ. Եղնիկ Ս. Եպիսկոպոսի Արապկերէն հեռացուիլը կը խնդրէ։

Ասոր պատճառը Դեր. Եղնիկ Եպիսկոպոս Արապկիրի կառավարչին և Իտարէի ժողովոյ հետ ունեցած անհամաձայնութիւնն ըլլալու է։

—Մշոյ Առաջնորդ Դեր. Տ. Գրիգորիս Ս. Եպիսկոպոս Ալէքսանդրեան Իւսկիւտար Ս. Խաչ եկեղեցւոյ առժամեայ քարոզիչ կարգեցաւ։

—Խատիգիւղի Թաղ. խորհուրդը Սեբաստիոյ Առաջնորդ Դեր. Տ. Պետրոս Ս. Եպիսկոպոսի Խատիգիւղի եկեղեցւոյն առժամեայ քարոզիչ կարգուիլը խնդրած ըլլալով, Պետրոս Եպիսկոպոս իւր բաղմաղբաղ վիճակին պատճառաւ հրաժարական տուաւ։

—Մամլոյ խմբագրութեան հետ Փափաղեան Ս. էֆէնտիի դատաստանը երէկ տեսնուեցաւ Կեդ. դատարանին մէջ. յառաջիկայ ուրբաթ օր ալ ժամը 4 1/2ին Ղալաթիոյ խորհրդարանին մէջ պիտի շարունակուի։

—Բ. Դրան որոշման համաձայն սովելոց Կեդր. Ցանձնաժողովոյ կողմէ դաւառներն յուղարկուած հեռագրերն ձրի կընդունուէին հեռագրական տեսչութեան կողմէ, սակայն երէկէ ի վեր սոյն հեռագրական հաղորդակցութեանց համար ըստ սակագնոյ վարձք պահանջուելուն՝ Ս. Պատրիարք Հայրը Բ. Դրան խնդիր մատոյց որ ըստ առաջնոյն ձրիապէս ընդունուին։

—Բ. Դրնէն Պատրիարքարան եկած պաշտօնագիր մը կը յանձնարարէ որ այսուհետև Ազգ. Հիւանդանոցի մէջ վախճանում պատահած ատեն ըստ սովորութեան թաղերու՝ Հիւանդանոցի պաշտօնական կնքով վաւերացեալ յայտագրով մը ծանուցուի Քարանթինայի տեսչութեան, մեռնողին անունն և հիւանդութիւնն նշանակուելով, և թաղման արտօնագիր առնուի, որ՝ այս զի մայրաքաղաքիս և արուարձանաց մէջ վախճանեալ անձանց համար բռնուած վիճակագիրը կանոնաւոր կերպով և անշփոթ շարունակուի։

—Տիւնքի Հայրենիքաէ օգունմուշ առուր.

Մալաթիայէն Ազգ. Պատրիարքարան հասած տեղեկութիւններէ կիմացուի որ յունվար ամսոյ մէջ քանի մ'աւազակներ Մալաթիոյ Օրտուլու անուն գիւղին մերձակայ Ս. Փրկչայ վանուց տաճարին պատը ծակելով, մէջը գտնուած ոսկեղէն և արծաթեղէն սպասներն և բոլոր ինչքերն կողոպտեր են։ Տեղ. կառավարութեան կողմէ թէև խուզարկութիւններ ի գործ դրուեր են այս գողութեան հետքը գտնելու համար, սակայն արդիւնք մը չէ ունեցեր։ Ուստի Ս. Պատրիարք Հայրը սոյն գէպքը Բ. Դրան ուշադրութեան ներկայելով խնդրեց որ տեղական իշխանութեան ազդու հրամաններ տրուին, աւազակները գտնելու և յափշտակեալ ինչքերն Ազգին վերադարձնելու համար։

—Մարաշէն Հայոց և Հռովմէականաց առաջնորդական փոխանորդաց կողմանէ Պատրիարքարան հասած հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ տեղւոյն հրամանատար Իզզէթ պէյ զինուորական տրոց բաշխման պատճառաւ գժտելով իրենց հետ տեղական կառավարութեան ժողովին մէջ բարկութեամբ իրենց վրայ յարձակեր և ծաներ նախատինքներ է, որոց դէմ կը բողոքեն։

Ս. Պատրիարք Հայրը՝ սոյն դէպքին նկատմամբ մանրամասն բացատրութիւն պահանջեց գաւառէն, ըստ այնմ դարժանն տնօրինելու համար։

—Մշոյ գաւառական վարչութենէն Ազգ. Պատրիարքարան հասած հեռագիր մը կը հարցնէ թէ Մշոյ առաջնորդական խնդիրն ի՞նչ վախճան ունեցաւ և թէ իրենց Առաջնորդը ե՞րբ պիտի վերադառնայ։ Ս. Պատրիարք Հայրը հեռագրաւ պատասխանեց թէ Պատրիարքարանը այս մասին բանակցութեան մէջ է Բ. Դրան հետ և կը յուսայ որ քիչ ատենէն յաջողութեամբ կաւարտի։

—Արապկիրի Առաջնորդ Դեր. Տ. Եղնիկ Ս. Եպիսկոպոսի կողմանէ Պատրիարքարան դարնուած հեռագիր մը վերստին խնդրելով որ Արապկիրին կառավարչին և Իտարէի ժողովոյ մասին անօրէնութիւն մը լինի, եթէ ոչ պիտի պարտաւորի ինքը Առաջնորդութենէ հրաժարիլ, Ս. Պատրիարք Հայրը հեռագրաւ պատասխանեց թէ Խարբերդի նորընտիր կուսակալ Վսեմ. Ապտուլլահ փաշայի հետ այս մասին արդէն բանակցութիւն եղած ըլլալով, պէտք է անոր գալստեան սպասել։

ԱԶԳ

Կաթողիկէ Հայոց դիւանը պատիւ ունի ծանուցանելու բոլոր հասարակութեան, որ ամսոյս 15ին, այսինքն առաջիկայ կիրակի օրը ժամը 7ին ազգային ընդհանուր ժողով պիտի գումարի 'ի Ս. Յովհան Ոսկեբերան եկեղեցի, Ազգին ամենակարեւոր և կենսական խնդրոյ մը վրայ վիճելու, խորհելու, և ընդհանուր համաձայնութեամբ պէտք եղածը որոշելու համար։

Ուստի առանց մասնաւոր հրաւիրանաց տոմսակներու սպասելու, անխտիր բոլոր Ազգայինք հրաւիրեալ են ներկայ գտնուելու յիշեալ ժողովքին։

Բերա, Ս. Յովհ. Ոսկբրն. եկեղեցի
Դիւան Կաթողիկէ Հայոց
1881 մարտ 10

Դիւանապետ
Նիկողայոս Վրդ. Պէշիկեան

ՍԱՐՐԱՖԻՑԷ

ԷՎՐՕՊԱ ՊՕՐՍԱԼԱՐՕ

Լօնտրա £1 մարտ

Ինկլիզ	գօնսոլիտ	100-1/16
Էսհամբ	Ումումիէ աչքլոը	13-1/4
»	» գաբանոը	13-1/4
1865	Իսթիգրազը	14-1/8
1869	»	14-
1871	»	73-5/8
1872	(Պօնտիւ Թրէզօր)	22-1/2
1873	»	13-
Օսմանլը	Պանգասը	12-3/4
Ռուսիա	Իսթիգրազը 1873	96-1/4
Մըսըր	Իսթիգրազը պիրլէշմիշ	71-5/8
»	Իսթիհազը (շըմէնտը.)	95-7/8
Տէվլէթը	Ալէէնին 1877 Իսթիգրազը	87-1/8
Տաիրա	սանիէէ	74-
Մըսըրըն	Բօշիլտ Իսթիգրազը	95-
1877	Մաճարիսթան Էսհամը	97-1/8
Դամպիօ	Բարիզ 3 այ վատէ	

Բարիս, 21 մարտ

Ֆրանսզ	Գօնսոլս 3%	84·05
»	» 5%	121-
Էսհամբ	Ումումիէ աչքլոը	13-40
»	» գաբանոը	13-25
1865	Իսթիգրազը	72-
1869	»	68-
1873	»	67-
Ռումէլի	շըմէնտը. Թահվիլա.	43-75
Օսմանլը	Պանգասը	572-54
Դրէտի	Լիոնէ	940-
Ռուս	Գօնսոլս 5% (1877	94-11/16
Ռուսիանըն	Շարք Իսթիգրազը	60-1/2
Իթալիա	Գօնսոլս	90-70
Մըսըր	Իսթիգ. պիրլէշմիշ	364-37
Իսբանիա	Խարիճի Իսթիգրազը	21-3/8
Դամպիօ	Լօնտրա իւզէրինէ	25-39

Բարիս, (Պուլվար) 21 մարտ

Ֆրանսզ	Գօնսոլս 5%	120-91 1/4
Էսհամբ	Ումումիէ	13-30

Վիէննա, 21 մարտ

Լօնտրա	իւզէրինէ գամպիա	117-60
Ռումէլի	աէմիր եօլ թահվիլաթը	22-

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Էսհ. Ում.	մարտ 9 ազմ. գր.	14-11
» »	մարտ 10 սպհ. աչ.	14-14
» »	Լն եիւքսէք	14-14
» »	Լն աշաղը	14-12
» »	Սաաթ 5 տէ	14-12
1863	Իսթիգ. (Մութօն) 6% ֆ.	68-
1865	» » 6% ֆ.	69-
1869	» (Բինար) 6% ֆ.	68-
1872	» (Պօն տիւ Թրէզօր	22-
1873	» (Բինար) 6% ֆ.	67-
Ռումէլի	շըմէնտըֆէր	47-5/4
Բաքօր	ղուրուշ	-
Հէվալէսիզ	»	10-
Ագէֆ	Փայէզ %	09-

ԱԳՕՍԻՕՆԼԱՐ ՖԻՏԱԹ

Գրէտի ժէնէրալ 6%	3- 25
Սօսիէթէ ժէն 6%	4- 15
Իսթանպոլ Պանգասը	8- 30
Սօսիէթէ Օթօման	3- 10
Թրամվայ 5%	365-
Լավրիօմ (մատէն)	104-
Աքսիօնլարտա իշ եօգ	

ԱԳՋԵԼԷՐԻՆ ԲԻԱԶԱՍԸ

Օսմանլը լիրասը 100 ղրշտան	Ղ. Փ.
Ինկիլիզ լիրասը	109 37
Ֆրանսզ ալթունու	87-17
Բօլ	90-05
Գրիմից ալթունու	51-25
Պէեազ մէճիտիյէ	107-29
Մէթալիք	209-1/2
Պէշլիք	212-1/4
Սլթըլգ	127-1/2
Պազըր	670
Գարպոն գայիմէսի գաբիք	372

ԳԱՑՄԷՆԻՆ ԲԻԱԶԱՍԸ

Լն եիւքսէք	950-
Լն աշաղը	950-
Սաաթ 5 տէ	950-

ԻԼԱՆԱԹ

ԷՎԴԱՖԸ ՀԻՄԱԵՈՒՆՏԱՆ

Էվդաֆը հիմաեուն խաղնէսի մահլուլթ տայիրէսինտէ պէհէր կիւն միւզայիտէլերի իճրա օլունմադտա օլան ամի իւղղիքը մահլուլթքն, մուայեէն օլան տէօրթ հաֆթա միւոտէթ իլանտան, իւչիւնճիւ հաֆթասը օլան իշպու պէն իլքի եիւղ տօգսան եէտի սէնէսի մարթքնէն 9 ունճու բազար իրթէսի կիւնիւնտէն իթիպարէն, պիր հաֆթա զարֆքնտա միւզայիտէլերի իճրա գելքնաճաղընտան, թալիպ օլանլարրն, էյեամը մէղքիւրէտէ, էնճիւմէնի խաղնէեէ կէլմէլերի իւչիւնճիւ տէֆա օլարագ իլան ու իխթար օլունուր։ (1)

29 վէ 30 · · 35,500, Գալաթատա Ճամիի ճէտիտ մահէլլէսինտէ, Գուրշունլու խան տէրունինտէ, 235 զիրա արսատա մէպնի, շէհրի 400 ղրշ. քիրալը, ֆէվգանի վէ թահթանի քեարկիր պէշ պապ օտալարքն ըուպ հիսսէլերի։

19 վէ իլա 27 · · 60,000, Սուլթան Ահմէտ գուրպինտէ, Ֆիրուզ աղա մահէլլէսինտէ, ամիգ թիճարէթխանէ ճատտէսինտէ, պէշ եիւղ տօգսան զիրա օն իլքի օտա, վէ պիր մաի, վէ պէշ եիւղ գըրդ իւչ զիրա պաղչէ, վէ թահթընտա տէօրթ պապ տէքեաքինի միւշթէմիլ շէհրի սէքիզ եիւղ երկիրմի ղրուշ քիրալը, ախշապ պիր պապ գօնաղքն նըսֆ հիսսէսի։

39 · · 15,000, Ահմէտիեէտէ, Սօֆուլար մահէլլէսինտէ, Ահմէտիեէ մէյտանը ճատտէսինտէ, եիւղ երկիրմի զիրա արսատա մէպնի պիր օտա վէ պիր մաի, վէ ալթը եիւղ էլլի զիրա պաղչէյի միւշթէմիլ, շէհրի իւչ եիւղ ղրշ. քիրալը, մուգատտէմա պօեաճը, էլեէվմ պիր պապ մէյխանէնին նըսֆ հիսսէսի։

9 վէ իլա 15 · · 12,000, Ալի պէյ գարիեէսինտէ, Սիլիհտար աղա ճատտէսինտէ, ալթը եիւղ սէքսէն զիրա արսատա մէպնի, վէ պէշ պէն պէշեիւղ զիրա պաղչէյի միւշթէմիլ, շէհրի ալթը եիւղ սէքսէն ղրշ. քիրալը քեարկիր պիր պապ պէղիրխանէ կէտիկինին օն սէքիզ հիսսէտէն իլքի հիսսէսի, վէ միւլքիյէ պաղչէ մահէլլինին օն ալթը հիսսէտէն իլքի հիսսէլերի։

61 վէ 63 · · 7,500, Իւսկիւտարտա, Համզա ֆըզլիէ մահէլլէսինտէ, Ազիզ Մահմուտ էֆէնտի սօգաղընտա, եիւղ երկիրմի զիրա արսատա մէպնի, պէշ օտա, վէ պիր մաի, վէ իւչ եիւղ զիրա պաղչէյի միւշթէմիլ իլքի պապ մէնղիլին նըսֆ հիսսէլերի։

281 · · 5,000, Պապը Ճաֆէրի խարիճինտէ, Ալի չէլէպի մահէլլէսինտէ, Թաշճըլար ճատտէսինտէ, գըրդ զիրա արսատա մէպնի, ֆէվգընտա պիր օտա, վէ պիր պօտրումու միւշթէմիլ շէհրի իւչ եիւղ ղրշ. քիրալը քեարկիր պիր պապ պալմանուճու տիւքքեանքնէն օն հիսսէտէն պիր հիսսէսի։

10 · · 5,000, Մուլլա քիւրանինտէ Նուրի տէտէ մահէլլէսինտէ, Ճամիի չէրիֆ սօգաղընտա, թէրպիան եիւղ երկիրմի զիրա արսատա էպնի տէօրթ օտա, վէ իլքի սուֆա, վէ պիր մաի, վէ իւչ եիւղ զիրա պաղչէյի միւշթէմիլ պիր պապ մէնղիլին նըսֆ հիսսէսի։

80 · · 3,000, Գասըմբաշատա, Դուլգադըզ Ահմէտ գաբտան մահէլլէսինտէ, Դուլգադըզ ճատտէսինտէ, երկիրմի պէշ զիրա արսատա մէպնի, շէհրի օթուզ ղրշ. քիրալը, ախշապ պիր պապ պէրպէր, էլեէվմ դուրու գահվէճի տիւքեանքնէն պիւլթիւնիւ։

1 · · 9,000, Էսպ բազարընտա, Մանխալը Մէհէմմէտ բաշա մահէլլէսինտէ, Էօմէր էֆէնտի սօգաղընտա, թէրպիան եիւղ գըրդ զիրա, ալթը օտա, վէ իլքի սուֆա, վէ պիր գուեու։ Վէ իւչ եիւղ զիրա պաղչէյի միւշթէմիլ պիր պապ մէնղիլին նըսֆ հիսսէսի։

28 · · 15,000, Գըրդ չէշմէ գուրպինտէ, Խօճա Թէպրիք մահէլլէսինտէ, Եահեա կիւզէլ սօգաղընտա, եիւղ զիրա արսա իւղէրինէ մէպնի պէշ օտա, վէ իլքի սուֆա, վէ պէշ զիրա աչքգուշղը միւշթէմիլ ախշապ պիր պապ մէնղիլին իւչ ըուպ հիսսէսի մահլուլտան, վէ ըուպ հիսսէսի տաթի ատհիպի թարաֆքնտան ֆէրաղ օլունաճաղը։

2 · · 11,250, Թօքխանէտէ, Մուհիտտին ֆէնէրի մահէլլէսինտէ, սէքսէնինճի եօգուշունտա, եիւղ զիրա արսատա մէպնի իւչ օտա, վէ պիր ոսֆա վէ իլքի պէյրի մաի, վէ եիւղ օթուզ զիրա պաղչէյի միւշթէմիլ ախշապ պիր պապ մէնղիլին իւչ ըուպ հիսսէսի։

17 վէ 19 · · 12,900, Սարըեար գուրպինտէ, Եէնի մահէլլէ ճատտէսինտէ, տէօրթ եիւղ ալթմըշ պէշ զիրա արսատա մէպնի պէշ օտա, վէ պիր մաի, վէ թահթընտա գաբրգխանէյի միւշթէմիլ պիր պապ սահիլխանէ իլէ տիկէր պիր պապ գաբրգխանէյի միւշթէմիլ, սէնէվի պէն եիւղ ղրշ. քիրալը պիր պապ գաբրգխանէ վէ սահիլխանէյի մէղքիւրուն երկիրմի հիսսէ իթիպարը.լը ալթը հիսսէլերի։

3 · · 2,000, Էտիրնէ գաբուսունտա, Նէսէլշահ Սուլթան մահէլլէսինտէ, Զալըգ սօգաղընտա, դըրդ զիրա արսատա մէպնի իլքի օտա վէ սէքսէն զիրա պաղչէյի միւշթէմիլ ախշապ պիր պապ մէնղիլ։

39 · · 5,000 Հաթապ գաբուսունտա, ոսրը թիմուր մահէլլէսինտէ, Ալի բաշա խանը տէրունինտէ, խան գաբուսու ֆէվգընտա, շէհրի իլքի եիւղ ղշ. քիրալը պիր պապ օտա կէտիկինին, եիւզերկիրմի սէհիմ իթիպարը.լը, գըրդ սէհիմ հիսսէսի,

25 · · 1,000 Քիւչիւք Մուսթաֆա բաշատա, Կիւլ ճամիի չէրիֆի մահէլլէսինտէ, Թաթար աղասը սօգաղընտա, տէրունինտէ պիր մաեի միւշթէմիլ օթուզ իլքի զիրա պիր գըթա մէնղիլ արսասը։

12 · · 8,000 Վէֆատտա, Մուլլա Խիսրէվ մահէլլէսինտէ, քիրազ Մէսճիտ սօգաղընտա, տօգսան զիրա արսատա մէպնի, իլքի օտա վէ պիր մաի, վէ գըրդ զիրա պաղչէյի միւշթէմիլ ախշապ պիր պապ մէնղիլ։

4 · · 1334 Սիլէյմանիյէ մահէլլէսինտէ, Թիլլաքի չարշուսու ճատտէսինտէ, երկիրմի պէշ զիրա արսատա մէպնի, շէհրի գըրդ պէշ ղշ. քիրալը քեարկիր, մուգատտէմա պէրպէր, էլեէվմ պիր պապ սուճու տիւքքեանքնէն սիւլիւս հիսսէսի։

55 · · 1250 Ֆէնէրտէ, Թէվֆը ճաֆէր մահէլլէսինտէ, Քիրէմիտ մահէլլէսի ճատտէսինտէ քեային իլքի եիւղ օն իւչ զիրա պիր գըթա մէնղիլ արսասընքն ըուպ հիսսէսի։

10 · · 1000 Թօքգաբուտա, Իսկէնտէր աղա մահէլլէսինտէ, Քիւչիւք սէրայ մէյտանը սօգաղընտա, ալթմըշ զիրա արսատա մէպնի պիր օտաեը միւշթէմիլ ախշապ պիր պապ մէնղիլ։

25 · · 1,666 Լալէլիտէ, Դըզլըթաշ մահէլլէսինտէ, Զուգուր չէշմէ սօգաղընտա, ալթմըշ զիրա արսատա մէպնի, շէհրի սէքսէն ղշ. քիրալը ախշապ պիր պապ թէնէքէճի տիւքքեանքնէն սիւլիւս հիսսէսի։

3 · · 2,000 Էտիրնէ գաբուսունտա, Խասիճէ սուլթան մահէլլէսինտէ, Զըգմաղ սօղրամաճը օտալարը սօգաղընտա, էլլի զիրա արսատա մէպնի, իլքի օտաեը միւշթէմիլ ախշապ պիր պապ մէնղիլ։

3 · · 4,500 Ագսէրայտա, Ղուրէպա Հիւսէյին աղա մահէլլէսինտէ, Կիւմիւշխանէ սօգաղընտա, ալթմըշ զիրա արսատա մէպնի իլքի օտա, վէ պիր մաի, վէ երկիրմի զիրա աչքգուշղը միւշթէմիլ ախշապ պիր պապ մէնղիլ։

14 · · 4,000 Զարշույի քէպիրտէ, Եունճու խանը տէրունինտէ, երկիրմի պէշ զիրա արսատա մէպնի, շէհրի գըրդ ղշ. քիրալը պիր պապ քեարկիր օտա կէտիկի։

40 · · 3,000 Զարշույի քէպիրտէ, Պօտրում խանը տէրունինտէ, ֆէվգանի գըրդ զիրա արսատա մէպնի, շէհրի էլլի ղշ. քիրալը պիր պապ օտանքն նըսֆ հիսսէսի։

6 · · 9,000 Խօրխօր գուրպինտէ, Պապա Հասան իլմի մահէլլէսինտէ, Ճամիի չէրիֆ սօգաղընտա, եիւղ երկիրմի զիրա արսատա մէպնի, իլքի օտա, վէ պիր մաի, վէ իլքի եիւղ զիրա պաղչէյի միւշթէմիլ պիր պապ մէնղիլ։

32 · · 6,000 Զարշույի քէպիրտէ, Թագեէճի սօգաղընտա, երկիրմի զիրա արսատա մէպնի, շէհրի եիւղ ղշ. քիրալը պիր պապ զէննէճի տիւքքեանքնէն նըսֆ հիսսէսի։

69 · · 15,000 Պօղազ իչինտէ, Պէպէք գարիյէսինտէ վէ ճատտէսինտէ, եիւղ էլլի զիրա արսատա մէպնի, վէրասընտա պիր օտաեը միւշթէմիլ, սէնէվի իւչ պէն ղշ. քիրալը ախշապ պիր պապ միլք մա կէտիք պագդալ տիւքքեանքնէն նըսֆ հիսսէսի։

4 · · 1,500 Թօքխանէտէ, Ֆիրուզ աղա մահէլլէսինտէ, Զըգմաղ պաղչէ սօգաղընտա, ալթմըշ զիրա արսատա մէպնի, իլքի օտա, վէ պիր սուֆա, վէ պիր գուեու, վէ օն պէշ զիրա աչքգուշղը միւշթէմիլ ախշապ պիր պապ մէնղիլին նըսֆ հիսսէսի։

9 · · 3,000 Լանկատա, Պօսթանճը պաշը Ապտուլլահ աղա մահէլլէսինտէ, Արապլար սօգաղընտա, էլլի զիրա արսատա մէպնի, իլքի օտա, վէ պիր գուեու, վէ օն պէշ զիրա աչքգուշղը միւշթէմիլ ախշապ պիր պապ մէնղիլ։

7 · · 25,000 Պալատտա, Համմամի մուհիյյէտտին մահէլլէսինտէ, Պօսթան սօգաղընտա, եիւղ էլլի զիրա արսատա մէպնի, սէքիզ օտա, վէ տէօրթ սուֆա, վէ միւշթէրեք պիր մաի, վէ էլլի զիրա պաղչէյի միւշթէմիլ, սէնէվի պէշ պէն իլքի եիւղ ղշ. քիրալը, քեարկիր իլքի պապ մէնղիլին նըսֆ հիսսէլերի։

(1) Ճիւմլէլերին էվվէլլերինտէ իլք հիզատէ պուլունան բագամար, մահլուլթքն նիւմէրօլարընը, վէ իքինճի հիզատաքիլեր գէյմէթի մուխամմինէլերինի, վէ իւչիւնճիւ հիզատաքիլեր տախի պէտէլի միւզայիտէլերինի պիլտիրմէքտէ տիրլեր։

EM. J MERTZANOFF

ԷՄ. Ժ. ՄԷՐՃԱՆՕՖ

Ն՝. 13 ԴԱԼԱԹԱ ՎՕԹՎՕՏԱ ՃԱՏՏԷՍԻ Ն՝. 13

1871 Մէհէսինտէ քիւչատ օլունմուշ նիւմունէ օլմագլըղա չաեան պիր մաղազա.

Էլ իլէ էշէր մաքինա։

Թէրզիճէ վէ գունտուրաճըճա մատաեա տայիր վէ էսնաֆ ֆամիլեալար իչին մաքինա։

Եալընըզ ա-ճէնցիեա ճօն վէ Գումբ. Մանչէսթէր

Թալիմաթը մէճանէն վերիլիր։

Եալընըզ պուճէնցիատա պուլունուր

Ժօս, Բէրքին վէ օղուլարը իչնէլերի, վէ

Ժ. Գլարք Ճըն վէ Գամբանեասը տիքիշթիրէլերի։

Հէր ուսուլէ թէպտիլի իչին բարչալար վոր տըր։

Թամիր տախի խիլիր։

Հաշիյէ. Հէր թէէմինաթ թահթընտա օլարագ սաթըլմագտա օլան մաքինալար իւղէրինտէ, ֆապրիգանըն մարգասը պուլունմագտա տըր։

ԹՈՀ ԴԷՊՈՅԷՕՆԼՕ

Ա.ԵԼ Ս.ԱՓՕՅԵՕՆԵԱ ԲԷՆՃԵՍԸ, ՄԷՐՃԱՆՕՖ

ԻԽԹԱՐԸ ՄԻԻՀԻՄՄ

Մ. Է.Մ. Ժ. Մ. ՌԷՆտի միւթէատտիտ միւշթէրիլէրի պուլունան զաթլարա, ֆապրիգալարը ֆիեաթըյլա, թօքտան վիրմէք իւզրէ, խասսէթէն պիր շիւպէ տախի աչմըշ օլուղուլունու պէեան իտէր։

ԻԼԱՆԱԹ

ԷՎԴԱՖԸ ՀԻՄԱԵՈՒՆՏԱՆ

Էվդաֆը հիմաեուն խաղնէսի մահլուլթ տայիրէսինտէ պէհէր կիւն միւզայիտէլերի իճրա օլունմագտա օլան ամի իւղղիքը մահլուլթքն, մուայեէն օլան տէօրթ հաֆթա միւոտէթ իլանտան, իւչիւնճիւ հաֆթասը օլան իշպու պէն իլքի եիւղ տօգսան եէտի սէնէսի մարթքնէն 9 ունճու բազար իրթէսի կիւնիւնտէն իթիպարէն, պիր հաֆթա զարֆքնտա միւզայիտէլերի իճրա գելքնաճաղընտան, թալիպ օլանլարրն, էյեամը մէղքիւրէտէ, էնճիւմէնի խաղնէեէ կէլմէլերի իւչիւնճիւ տէֆա օլարագ իլան ու իխթար օլունուր։ (1)

29 վէ 30 · · 35,500, Գալաթատա Ճամիի ճէտիտ մահէլլէսինտէ, Գուրշունլու խան տէրունինտէ, 235 զիրա արսատա մէպնի, շէհրի 400 ղրշ. քիրալը, ֆէվգանի վէ թահթանի քեարկիր պէշ պապ օտալարքն ըուպ հիսսէլերի։

19 վէ իլա 27 · · 60,000, Սուլթան Ահմէտ գուրպինտէ, Ֆիրուզ աղա մահէլլէսինտէ, ամիգ թիճարէթխանէ ճատտէսինտէ, պէշ եիւղ տօգսան զիրա օն իլքի օտա, վէ պիր մաի, վէ պէշ եիւղ գըրդ իւչ զիրա պաղչէ, վէ թահթընտա տէօրթ պապ տէքեաքինի միւշթէմիլ շէհրի սէքիզ եիւղ երկիրմի ղրուշ քիրալը, ախշապ պիր պապ գօնաղքն նըսֆ հիսսէսի։

39 · · 15,000, Ահմէտիեէտէ, Սօֆուլար մահէլլէսինտէ, Ահմէտիեէ մէյտանը ճատտէսինտէ, եիւղ երկիրմի զիրա արսատա մէպնի պիր օտա վէ պիր մաի, վէ ալթը եիւղ էլլի զիրա պաղչէյի միւշթէմիլ, շէհրի իւչ եիւղ ղրշ. քիրալը, մուգատտէմա պօեաճը, էլեէվմ պիր պապ մէյխանէնին նըսֆ հիսսէսի։

9 վէ իլա 15 · · 12,000, Ալի պէյ գարիեէսինտէ, Սիլիհտար աղա ճատտէսինտէ, ալթը եիւղ սէքսէն զիրա արսատա մէպնի, վէ պէշ պէն պէշեիւղ զիրա պաղչէյի միւշթէմիլ, շէհրի ալթը եիւղ սէքսէն ղրշ. քիրալը քեարկիր պիր պապ պէղիրխանէ կէտիկինին օն սէքիզ հիսսէտէն իլքի հիսսէսի, վէ միւլքիյէ պաղչէ մահէլլինին օն ալթը հիսսէտէն իլքի հիսսէլերի։

61 վէ 63 · · 7,500, Իւսկիւտարտա, Համզա ֆըզլիէ մահէլլէսինտէ, Ազիզ Մահմուտ էֆէնտի սօգաղընտա, եիւղ երկիրմի զիրա արսատա մէպնի, պէշ օտա, վէ պիր մաի, վէ իւչ եիւղ զիրա պաղչէյի միւշթէմիլ իլքի պապ մէնղիլին նըսֆ հիսսէլերի։

281 · · 5,000, Պապը Ճաֆէրի խարիճինտէ, Ալի չէլէպի մահէլլէսինտէ, Թաշճըլար ճատտէսինտէ, գըրդ զիրա արսատա մէպնի, ֆէվգընտա պիր օտա, վէ պիր պօտրումու միւշթէմիլ շէհրի իւչ եիւղ ղրշ. քիրալը քեարկիր պիր պապ պալմանուճու տիւքքեանքնէն օն հիսսէտէն պիր հիսսէսի։

10 · · 5,000, Մուլլա քիւրանինտէ Նուրի տէտէ մահէլլէսինտէ, Ճամիի չէրիֆ սօգաղընտա, թէրպիան եիւղ երկիրմի զիրա արսատա էպնի տէօրթ օտա, վէ իլքի սուֆա, վէ պիր մաի, վէ իւչ եիւղ զիրա պաղչէյի միւշթէմիլ պիր պապ մէնղիլին նըսֆ հիսսէսի։

80 · · 3,000, Գասըմբաշատա, Դուլգադըզ Ահմէտ գաբտան մահէլլէսինտէ, Դուլգադըզ ճատտէսինտէ, երկիրմի պէշ զիրա արսատա մէպնի, շէհրի օթուզ ղրշ. քիրալը, ախշապ պիր պապ պէրպէր, էլեէվմ դուրու գահվէճի տիւքքեանքնէն պիւլթիւնիւ։

1 · · 9,000, Էսպ բազարընտա, Մանխալը Մէհէմմէտ բաշա մահէլլէսինտէ, Էօմէր էֆէնտի սօգաղընտա, թէրպիան եիւղ գըրդ զիրա, ալթը օտա, վէ իլքի սուֆա, վէ պիր գուեու։ Վէ իւչ եիւղ զիրա պաղչէյի միւշթէմիլ պիր պապ մէնղիլին նըսֆ հիսսէսի։

28 · · 15,000, Գըրդ չէշմէ գուրպինտէ, Խօճա Թէպրիք մահէլլէսինտէ, Եահեա կիւզէլ սօգաղընտա, եիւղ զիրա արսա իւղէրինէ մէպնի պէշ օտա, վէ իլքի սուֆա, վէ պէշ զիրա աչքգուշղը միւշթէմիլ ախշապ պիր պապ մէնղիլին իւչ ըուպ հիսսէսի մահլուլտան, վէ ըուպ հիսսէսի տաթի ատհիպի թարաֆքնտան ֆէրաղ օլունաճաղը։

2 · · 11,250, Թօքխանէտէ, Մուհիտտին ֆէնէրի մահէլլէսինտէ, սէքսէնինճի եօգուշունտա, եիւղ զիրա արսատա մէպնի իւչ օտա, վէ պիր ոսֆա վէ իլքի պէյրի մաի, վէ եիւղ օթուզ զիրա պաղչէյի միւշթէմիլ ախշապ պիր պապ մէնղիլին իւչ ըուպ հիսսէսի։

17 վէ 19 · · 12,900, Սարըեար գուրպինտէ, Եէնի մահէլլէ ճատտէսինտէ, տէօրթ եիւղ ալթմըշ պէշ զիրա արսատա մէպնի պէշ օտա, վէ պիր մաի, վէ թահթընտա գաբրգխանէյի միւշթէմիլ պիր պապ սահիլխանէ իլէ տիկէր պիր պապ գաբրգխանէյի միւշթէմիլ, սէնէվի պէն եիւղ ղրշ. քիրալը պիր պապ գաբրգխանէ վէ սահիլխանէյի մէղքիւրուն երկիրմի հիսսէ իթիպարը.լը ալթը հիսսէլերի։

3 · · 2,000, Էտիրնէ գաբուսունտա, Նէսէլշահ Սուլթան մահէլլէսինտէ, Զալըգ սօգաղընտա, դըրդ զիրա արսատա մէպնի իլքի օտա վէ սէքսէն զիրա պաղչէյի միւշթէմիլ ախշապ պիր պապ մէնղիլ։

39 · · 5,000 Հաթապ գաբուսունտա, ոսրը թիմուր մահէլլէսինտէ, Ալի բաշա խանը տէրունինտէ, խան գաբուսու ֆէվգընտա, շէհրի իլքի եիւղ ղշ. քիրալը պիր պապ օտա կէտիկինին, եիւզերկիրմի սէհիմ իթիպարը.լը, գըրդ սէհիմ հիսսէսի,

25 · · 1,000 Քիւչիւք Մուսթաֆա բաշատա, Կիւլ ճամիի չէրիֆի մահէլլէսինտէ, Թաթար աղասը սօգաղընտա, տէրունինտէ պիր մաեի միւշթէմիլ օթուզ իլքի զիրա պիր գըթա մէնղիլ արսասը։

12 · · 8,000 Վէֆատտա, Մուլլա Խիսրէվ մահէլլէսինտէ, քիրազ Մէսճիտ սօգաղընտա, տօգսան զիրա արսատա մէպնի, իլքի օտա վէ պիր մաի, վէ գըրդ զիրա պաղչէյի միւշթէմիլ ախշապ պիր պապ մէնղիլ։

4 · · 1334 Սիլէյմանիյէ մահէլլէսինտէ, Թիլլաքի չարշուսու ճատտէսինտէ, երկիրմի պէշ զիրա արսատա մէպնի, շէհրի գըրդ պէշ ղշ. քիրալը քեարկիր, մուգատտէմա պէրպէր, էլեէվմ պիր պապ սուճու տիւքքեանքնէն սիւլիւս հիսսէսի։

55 · · 1250 Ֆէնէրտէ, Թէվֆը ճաֆէր մահէլլէսինտէ, Քիրէմիտ մահէլլէսի ճատտէսինտէ քեային իլքի եիւղ օն իւչ զիրա պիր գըթա մէնղիլ արսասընքն ըուպ հիսսէսի։

10 · · 1000 Թօքգաբուտա, Իսկէնտէր աղա մահէլլէսինտէ, Քիւչիւք սէրայ մէյտանը սօգաղընտա, ալթմըշ զիրա արսատա մէպնի պիր օտաեը միւշթէմիլ ախշապ պիր պապ մէնղիլ։

25 · · 1,666 Լալէլիտէ, Դըզլըթաշ մահէլլէսինտէ, Զուգուր չէշմէ սօգաղընտա, ալթմըշ զիրա արսատա մէպնի, շէհրի սէքսէն ղշ. քիրալը ախշապ պիր պապ թէնէքէճի տիւքքեանքնէն սիւլիւս հիսսէսի։

3 · · 2,000 Էտիրնէ գաբուսունտա, Խասիճէ սուլթան մահէլլէսինտէ, Զըգմաղ սօղրամաճը օտալարը սօգաղընտա, էլլի զիրա արսատա մէպնի, իլքի օտաեը միւշթէմիլ ախշապ պիր պապ մէնղիլ։

3 · · 4,500 Ագսէրայտա, Ղուրէպա Հիւսէյին աղա մահէլլէսինտէ, Կիւմիւշխանէ սօգաղընտա, ալթմըշ զիրա արսատա մէպնի իլքի օտա, վէ պիր մաի, վէ երկիրմի զիրա աչքգուշղը միւշթէմիլ ախշապ պիր պապ մէնղիլ։

14 · · 4,000 Զարշույի քէպիրտէ, Եունճու խանը տէրունինտէ, երկիրմի պէշ զիրա արսատա մէպնի, շէհրի գըրդ ղշ. քիրալը պիր պապ քեարկիր օտա կէտիկի։

40 · · 3,000 Զարշույի քէպիրտէ, Պօտրում խանը տէրունինտէ, ֆէվգանի գըրդ զիրա արսատա մէպնի, շէհրի էլլի ղշ. քիրալը պիր պապ օտանքն նըսֆ հիսսէսի։

6 · · 9,000 Խօրխօր գուրպինտէ, Պապա Հասան իլմի մահէլլէսինտէ, Ճամիի չէրիֆ սօգաղընտա, եիւղ երկիրմի զիրա արսատա մէպնի, իլքի օտա, վէ պիր մաի, վէ իլքի եիւղ զիրա պաղչէյի միւշթէմիլ պիր պապ մէնղիլ։

32 · · 6,000 Զարշույի քէպիրտէ, Թագեէճի սօգաղընտա, երկիրմի զիրա արսատա մէպնի, շէհրի եիւղ ղշ. քիրալը պիր պապ զէննէճի տիւքքեանքնէն նըսֆ հիսսէսի։

69 · · 15,000 Պօղազ իչինտէ, Պէպէք գարիյէսինտէ վէ ճատտէսինտէ, եիւղ էլլի զիրա արսատա մէպնի, վէրասընտա պիր օտաեը միւշթէմիլ, սէնէվի իւչ պէն ղշ. քիրալը ախշապ պիր պապ միլք մա կէտիք պագդալ տիւքքեանքնէն նըսֆ հիսսէսի։

4 · · 1,500 Թօքխանէտէ, Ֆիրուզ աղա մահէլլէսինտէ, Զըգմաղ պաղչէ սօգաղընտա, ալթմըշ զիրա արսատա մէպնի, իլքի օտա, վէ պիր սուֆա, վէ պիր գուեու, վէ օն պէշ զիրա աչքգուշղը միւշթէմիլ ախշապ պիր պապ մէնղիլին նըսֆ հիսսէսի։

9 · · 3,000 Լանկատա, Պօսթանճը պաշը Ապտուլլահ աղա մահէլլէսինտէ, Արապլար սօգաղընտա, էլլի զիրա արսատա մէպնի, իլքի օտա, վէ պիր գուեու, վէ օն պէշ զիրա աչքգուշղը միւշթէմիլ ախշապ պիր պապ մէնղիլ։

7 · · 25,000 Պալատտա, Համմամի մուհիյյէտտին մահէլլէսինտէ, Պօսթան սօգաղընտա, եիւղ էլլի զիրա արսատա մէպնի, սէքիզ օտա, վէ տէօրթ սուֆա, վէ միւշթէրեք պիր մաի, վէ էլլի զիրա պաղչէյի միւշթէմիլ, սէնէվի պէշ պէն իլքի եիւղ ղշ. քիրալը, քեարկիր իլքի պապ մէնղիլին նըսֆ հիսսէլերի։

"Կատարելութիւն"։

ՄԷՏԱՄ Ս. Ա. ԱԼԼԷՆԻՆ

Աշխարհածանօթ Մաղ Նորոգողը.

(MRS. S. A. ALLEN'S WORLD'S HAIR RESTORER.)

Երբէք չվրիպիր Նորոգելու Մաւոր Մաղը իր երիտասարդական գոյնին, ընծայելով անոր Նոր կեանք, աճում, և փայլուն գեղեցկութիւն։ Իր արդիւնքը ստոյգ և կատարեալ է, շուտով վանելով ալեւորութիւնը՝ Ներկ մը չէ։

Մէջտեղը միայն Կարմրագոյն Ներկերուն մէջ է։

Մէշտ կը հաստատէ ինքնին իբր մաղին բնական զօրացուցիչը։

Գլխաւոր Մթերանոցը (Մաղազան) է,—

114 AND 116 SOUTHAMPTON ROW, Լոնտոն, Անգլիայ։

Կը ծախուի ամէն Կեղծծամավաճառներէն, Ընու շահոտ Իւղավաճառներէն, և Անգլիացի Դեղավաճառներէն։

Պէյօղլունտա 368 Նիւմէրօրու Ֆարմասի Պրիթանիք նամ Ինկիլիզ էճզաճանէսինտէ վէ Գալաթատա Եիւքսէք գալարբմատա միւսիւ Էմիլիանա Գարիւանտէն մաղազասընտա սաթըլմագտա տըր։

Դուրէպա խառթխանէսի իչին միւզումի օլան իլքի եիւղ թօր եիւկիրմի եարատալըզ քէֆինլիք խառատ պէղինին էսմանը պէեազ մէճիտի օն տօգուզ ղրուշա օլարագ մագպուզ սէնէտանին վիրուտինտէ իմա օլունմուզ շարթը վէ շէրայիթի տայիրէ իլէ իճրա օլունան միւնագասատընտա, պէհէր թօքսան Եիկիրմի սէքիզ ղրուշա թիտիպի իւհատէսինտէ պուլունտուղունտա, վէ իչպու մարար բուտինին օն իլքինճի բէնճշէնպէհ կիւնիւ սատթ տօգուզտա գալարը վիրիլէճէկինէ պինանէն, նօգսանը.լա իթտեէ թալիպ օլան թիճարքն վագթը մէղքիւրէն էվվել պէհէր կիւն էվդաֆը հիմաեուն խաղինէսի էնճիւմէնինէ կէլմէլերի։ 3—1

Թագսիմ ճիմարքնտա միճէատէէն ինչա օլունան իւչ պապ տիւքքեանքն եէվմի թէոմիմնտէն իթիպարէն, պիր սէնէլիկի եիւղիւք ալիման եիւղ ղշ հիսսալը.լա իճրա գըլքնան միւզահատէսինտէ շէհրիեէսի տաթը եիւղ օթուզ ղրուշա թալիպի իւզէրինտէ սլասուզունտան,

մարարքն օն պիրինճի չարշէնպէհ կիւնիւ սատթ տօգուզ պուշուգ օնա գատար հէր գաչ ղրշ. զամմ իտիրիր իսէ դապուլ օլունաճաղը վէ օն իլքինճի բէնճշէնպէհ կիւնիւ սատթ օնա գատար երկիրմի տէօրթ սատթ զարֆքնտա եիւզտէ պէշ զամմ դապուլ իտիլիպ դարարը գաթիսի վիրիլէճէկինտէն, թալիպ օլանլարրն վագթը մէղքիւրտէն էվվել պէհէր կիւն էվդաֆը հիմաեուն խաղինէսի էնճիւմէնինէ կէլմէլերի։ 2–3

GUARÁNA DE CRIMAULT

Թագիաթա, չօգ տէֆա, զայէթլէ զիեատէ թէէսսիրլի մուալիճէլեր պուլունտուղու, ֆագաթ, բէք ազ թանըմը օլոտուղու կէօրիւլմէքտէ տիր։ Վէ իլթէ, մէղքիւր գապլըէն օլարագ խասպէր վիրիրիզ քի, Միկրէն վէ Նէվրալժի թէմիյէ օլունմագտա օլան պաշ աղըլարընա, միւսիւ Սրիմօ վէ գումբանեասընքն թէրթիպքէրտէսի օլան, վէ հէչ պիր ճիհէթլէ զարարը պուլունմաման Կուարանա նամ թօզ խսթիմալ օլունտուգտա, պիր Միկրէն, նէ գատար տա չէտիտ սուրէթտէ օլա, եինէ անինտ թէէսսիրի վէ ֆայիտէսի կէօրիւլմէքտէ տիր։ Մէղքիւր մուալիճէտէ ԹՕՆԻՐ թապիր օլունան խասսէ մէվճուտ օլտուղունտան, ԴՕԼԻՐ, վէ ՏԻՍԱՐԻ վէ ՏԻՍԱՆԹՐԻ թէմիյէ օլունան խահալ նէվինտէն իլլէթլերէ դարբը բէք չիֆատտար օլմագտա տըր։

ՎԵՑ ՀԱԶԱՐԵԱԿ

Հայերէն խօսակցութեան մէջ գործածուած բոլոր Տաճկերէն տաճկահայ և օտար բառից։

Մաքուր Հայերէն խօսիլ փափաքողաց.

Հաւաքեաց

Մ. Դ–ը–ա–ի Փ. Թէրզեան

Տաճկարան ի Ռոպէրթ վարժարան

Սոյն գրքուկը որ ամէն ազգայնոց օգտակար կրնայ ըլլալ, վեց հազար բառէ զատ՝ նաև աշխատասիրողին կենսագրութիւնը և 1855 է մինչ 1860 Մ. Փրկչի ճեմարանէն վրկայագիր ստացող աշակերտաց ցանկը կը պարունակէ. Ի գին 4 ղրշ։

ՇԻՖԱ ԻԼՔ ՊԱՀԱՐՏԱ

WILHELM'S

ՎԻԼՀԷԼՄ

ԱՌԲԷՐԲԷՐ+ ԱՌԲԷՐ-ՄԲԷ+

ԳԱՆԸ ԹԷՄԻԶԼԷԳԻՃԻ

Զ.Ա.Ց

ՖՐԱՆՑ ՎԻԼՀԷԼՄԻՆ

ԹԷՐԹԻՊԻ

Նայն Քիրշէնտէ Եճըճը գաղը

Մէղքիւր Զայ, Նիքրիս իլէթինէ, օյնագ եէրլերի սըզլարընա, չօճուգլարընն տիզլէրճէ վէ աեագլարճա զայիֆլիքլէրինէ, էսկի սանճըլարա, տայիմա թէչէնիշ իթմէքտէ օլան եարալարա, գըզըլ, գըզամրգ, վէ չիչէք նէվինտէն օլան, վէ ֆամիլեատան ալընմըշ պուլունան խասթալըգլարա, վէ եիւզտէ վէ վիճուտտա հասըլ օլան սիվիճիք, չիպան, վէ թէմիզ յի նէվինտէն օլան իլէթլերէ, ֆրէնկիյէ տայիր մարագլարա, վէ դարաճէյէր հասթալըգլարընա, մաեասըլա, սարըլըղա, վէ տայիմի օլան էթ, վէ սինիր, վէ օյնագ, վէ քէմիք իլէթլերինէ, վէ միտե ֆէսատլարընա, վէ իտրարա տայիր իլէթլերէ, վէ պէլ կէվճէլիկինէ, գատընճա վէ էրքէքճէ զայիֆլիքլերէ, պօղազ իւֆիւնէթինէ, վէ էմրազը սայիրէյէ գարչը խսթիմալ օլունուր բէք չիֆատտար պիր մուալիճէ օլուպ, չաեանը իթիպար չէհատէթնամէլէր իլէտէ թաստիգ գըլընմըշ տըր քի, արզու իտէն զաթլարա, մէղքիւր չէհատէթնամէլէրտէն մէճճանէն վիրիլիր։

Մէղքիւր Զայտան, հէր բաքէթտէ սէքիզէր քեաղըտ պուլունմագտա օլուպ, վէ բաքէթի գըյմէթի իսկ 2½ ֆրանգ տըր։

Մէղքիւր Զայըն թագլիպլերինին անուշըլմասը իչին իւզէրլերինտէ պուլունան, վէ խսթիմալի ճայիզ կէօրիւլէն մէմալիքլէրտէն իթա պույրուլմուշ օլան մարգալարա, տիգգաթ օլունմագլըգ իգթիզա իտէր։

Մէղքիւր Զայ, Խոթանպօլտա, Եէնի–ճամի ճատտէսինտէ վագը 33 վէ 35